

Qishloq hayoti

O'zbekiston Respublikasi
ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974-yil 1-yanvardan chiqqan boshlagan

2018-yil 29-dekabr, shanba 104 (8967)-son

web sayt: www.qishloqhayoti.uz

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Хурматли сенатор ва депутатлар!

Қадри юртдошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

2019 йилда мамлакатимизни ривожлантиришнинг энг муҳим устувор вазифалари тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг Парламентга Мурожаатномасини баён этишга рухсат бергайсиз.

Бугун биз шиддат билан ўзгариб бораётган замонда яшамокдамиз. Дунё микёсида манфаатлар кураши, рақобат тобора авж олиб, халқаро вазият кескинлашиб бормоқда.

Биз келгуси йил учун амалий режалар тузар эканмиз, халқаро майдондаги ана шундай мураккаб вазиятни ҳисобга олган ҳолда, тараққиётимизнинг устувор йўналишларини аниқ-равшан белгилаб олишимиз зарур.

Азиз дўстлар!

Биз ҳар бир йилга эзгу ният билан ном берамиз ва ўз олдимизга улкан марраларни қўямиз.

Буюк Имом Бухорий ҳазратларининг "Ал-Жомеъ ас-Саҳиҳ" асари "Барча эзгу амаллар ниятга боғлиқ, ҳар бир кишига фақат ният қилган нарсаси берилади" деган ҳадис билан бошланишида албатта жуда чуқур маъно бор.

Биз 2018 йилга "Фаол тадбиркорлик, инновацион гоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили" деб ном бериб, Давлат дастури доирасида 21 триллион сўм ва 1 миллиард долларга тенг 76 мингта лойиҳани амалга оширганимиз ўтган йили

яхши ният билан бошлаган ишларимизнинг натижасини кўрсатиб турибди.

Саноат, қишлоқ ҳўжалиги, капитал қурилиш, транспорт-коммуникация, сервис ва хизмат кўрсатиш соҳаларида салмоқли ютуқлар қўлга киритилди.

Айниқса, ҳар қачонгидан ҳам оғир бўлган бу йилги мавсумда миришкор деҳқон ва фермерларимиз фидокорона меҳнат қилганларини алоҳида таъкидлашни истардим.

Аҳоли фаровонлигини ошириш мақсадида жорий йилда иш ҳақи, пенсия, стипендия ва ижтимоий нафақалар миқдори ўтган йилларга нисбатан сезиларли равишда оширилди. Хусусан, педагог ходимларнинг иш ҳақи сўнгги 10 йилда биринчи марта 50 фоизгача кўпайтирилди.

Қўрилган чора-тадбирлар туфайли аҳолининг реал умумий даромадлари 2017 йилга нисбатан 12 фоизга ошди.

"Ҳар бир оила – тадбиркор", "Ёшлар – келажакимиз" каби дастурлар доирасида 2 триллион сўмга яқин маблағ ажратилиб, жойларда 2 минг 600 дан ортиқ бизнес лойиҳалари амалга оширилди.

Бу йилдан бошлаб, солиқларнинг прогноздан ошириб бажарилган қисми ҳисобидан ҳудудларда 5,5 триллион сўм қўшимча маблағ қолдирилди.

Бу, ўтган йилга нисбатан 6 баробар, 2016 йилга нисбатан эса – шунга эътибор беришингизни сўрайман – 32 баробар кўпдир.

Хурматли юртдошлар!
Яқунига етиб бораётган йил барчамиз

учун муқаддас Ватан тимсоли бўлган қишлоқларимиз, маҳаллаларимизни обод қилиш бўйича улкан ишлар бошланган йил бўлди.

Хусусан, "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари халқимиз томонидан катта мамнуният билан қўтиб олинди. Жорий йилда бу борадаги қурилиш ва ободонлаштириш ишларига 3 триллион сўм маблағ йўналтирилди.

Натижада 416 та қишлоқ янгича қиёфага эга бўлди.

Ўтаётган йилда ҳаётимизнинг бошқа соҳаларида, жумладан, илм-фан, таълим-тарбия, маданият ва санъат, спорт соҳаларини ривожлантириш йўлида ҳам муҳим қадамлар қўйилди. Айниқса, юртимиз ёшлари Индонезияда бўлиб ўтган Осиё ва Парасиё ўйинларида, Аргентинада ўтказилган ўсмирлар Олимпиадасида юқори ўринларни олгани барчамизни қувонтирди.

Хурматли парламент аъзолари!

Халқаро муносабатларда очик ва амалий, фаол ташқи сиёсат олиб борилаётгани туфайли ишончли ҳамкор сифатида мамлакатимизнинг халқаро оёруси тобора ортиб бормоқда.

Барча қўшниларимиз билан дўстона ва ўзаро ишонч руҳидаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш бизнинг асосий вазифаларимиздан бирига айланди.

2018 йилда 18 та давлатлараро расмий ташрифлар амалга оширилди ва 52 миллиард долларлик 1 минг 80 та лойиҳа бўйича келишувларга эришилди.

Жаҳон банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Ислон ва Осиё тараққиёт банклари, бошқа халқаро молия институтлари билан ҳамкорликдаги инвестициялар ҳажми 8,5 миллиард долларни ташкил этди.

Бугунги кунда юртимизда, чет эл инвестициялари ҳисобидан қиймати 23 миллиард долларлик 456 та лойиҳа амалга оширилмоқда.

Халқаро ва минтақавий хавфсизликка таҳдидлар тобора кучайиб бораётганини ҳисобга олиб, биз янги Мудофаа доктринасини қабул қилдик.

Қуролли Кучлар таркибидаги барча қўшин турларининг тузилма ва вазифалари қайта қўриб чиқилди.

Армия ва халқ бирлигини таъминлаш мақсадида барча ҳудудларда ҳарбий-маъмурий секторлар ташкил этилди.

Албатта, йил мобайнида амалга оширган ишларимиз рўйхатини узоқ давом эттириш мумкин. Лекин бундай мисолларни келтириш, қайд этишдан мақсад – кўракка уриб мактаниш эмас. Биз бундан мутлақо йироқмиз. Бизнинг мақсадимиз – ўтган йилги ишларимизнинг йўналишларини ҳолисона ва танқидий баҳолашдан иборат.

Фурсатдан фойдаланиб, ислохотларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб келаётган, барча қийинчилик ва синовларни мардона енгиб, ўзининг фидокорона меҳнати билан жонажон Ватанимиз равақига улкан ҳисса қўшаётган олижаноб халқимизга чин қалбимдан миннатдорлик билдираман.

(Давоми 2-, 3-, 4-саҳифаларда)

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИМИЗНИНГ ШИДДАТИ ОШАВЕРАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2018 йил 28 декабрь кун Олий Мажлисга навбатдаги Мурожаатномани тақдим этди.

Тошкент шаҳридаги Симпозимлар саройида бўлиб ўтган анжуманда Олий Мажлис Сенати аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари, Вазирлар Маҳкамаси, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари, нодавлат ташкилотлар фаоллари иштирок этди. Анжумани видеоконференция алоқа тизими орқали вилоят, туман ва шаҳарлардаги маҳаллий кенгашлар депутатлари, барча бугиндаги ижро ҳокимияти ва ҳўжалик бошқаруви органлари раҳбарлари, шунингдек, мамлакатимизнинг чет эллардаги элчилари кузатиб борди.

Бир йил муқаддам мамлакатимиз тарихида ilk марта Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлисга Мурожаатномаси тақдим этилган эди. Давлат ва жаҳмиёт ҳаётининг барча соҳаларини тўдан янгилашга қаратилган ушбу дастуриламал даражасидаги нутқ асосида жорий йил учун пухта амалий режалар тузилди, халқимизга муносиб ҳаёт барпо этиш йўлида эзгу ташаббуслар белгиланди.

Давлатимиз раҳбари Мурожаатнома режаларини ҳаётга изчил жорий этишнинг дастури сифатида мамлакатимизда 2018 йилни Фаол тадбиркорлик, инновацион гоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили, деб эълон қилишни тақлиф этди. 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг навбатдаги босқичи бўлган 2018 йилда эл-юртимиз фаровонлигини янада юксалтириш йўлида тўла маъ-

нода улкан бунёдкорлик, қурилиш-ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Бу сафарги Мурожаатномада ҳам ақунланган йилда амалга оширилган ишлар ва келаси йилга мўлжалланган режалар, Ватанимизнинг ички ва ташқи сиёсатидаги асосий тамойиллар баён этилгани билан барчада катта қизиқиш уйғотди.

2018 йилда аҳолининг реал даромадлари 2017 йилга нисбатан 12 фоиз ошди. Солиқларнинг прогноздан ошириб бажарилган қисми ҳисобидан ҳудудларда 5,5 триллион сўм қўшимча маблағ қолдирилгани, бу ўтган йилга нисбатан 6 баробар, 2016 йилга нисбатан эса 32 баробар кўп бўлгани қайд этилди.

Одамларнинг ҳаётдан рози бўлиб яшаши учун қўлай шароит яратиш давлатимизнинг доимий эътиборида бўлди. "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари доирасида 416 та қишлоқ янгича қиёфа касб этди. "Ҳар бир оила – тадбиркор", "Ёшлар



Аъло АБДУЛЛАЕВ (фа) олган сурат.

– келажакимиз" дастурларини изчил таътиб этишга киришилди.

Мурожаатномада ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизнинг бошқа соҳаларида ҳам муҳим қадамлар қўйилгани қайд этилди. Очик иқтисодиёт, соғлом рақобат, ишбилармонлик ва инвестиция муҳити тўдан яхшилаш, иқтисодиётда давлат иштирокини камайтириш, одамлар-

нинг ҳаёт шароитини яхшилаш бўйича аниқ чора-тадбирлар белгилаб берилди.

Президент Шавкат Мирзиёев тақлифига мувофиқ, жорий йилдаги ишларни мантиқий давом эттириш ва юксак босқичга қўтариш мақсадида 2019 йил мамлакатимизда Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили деб эълон қилинди.

Бир сўз билан айтганда, кириб келаётган йилнинг бош ҳужжати бўлган Мурожаатномада баён қилинган ҳар бир устувор йўналиш ижроси мамлакатимиз тарихида янги саҳифа очади, халқимизнинг янги, янада юксак марраларни қўлга киритишида пойдевор бўлиб хизмат қилади.

Матназар ЭЛМУРОДОВ,
ЎЗА мухбири.

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНING МАЖЛИСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Уни Марказий сайлов комиссияси раиси М.Абдусаломов бошқарди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йил 6 ноябрдаги "Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси фаолиятини такомиллаштириш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарориди белгиланган вазифалар ижросининг бориши тўғрисидаги масалалар атрофича муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, Президент қарори асосида Марказий сайлов комиссияси тегишли вазирлик ва идоралар ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан ҳамкорликда тасдиқланган Сайлов қонунчилиги ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш бўйича чора-тадбирлар дастурида

белгиланган барча вазифалар ўз муддатида ва изчил ижро этилмоқда.

Марказий сайлов комиссиясининг янги ташкилий-штат тузилмаси тасдиқланиб, унинг регламентини ва котибият низомини ишлаб чиқиш бўйича ишчи гуруҳлари тузилди. Марказий сайлов комиссиясининг олий юридик маълумотга эга бўлган доимий асосда ишловчи комиссия аъзолари ва котибият ходимларига мартаба даражалари бериш тартиби тўғрисидаги низом Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан биргаликда тасдиқланди.

(Давоми 5-саҳифада)

МУНОСАБАТ

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатаси аъзоларига 2018 йилда амалга оширилган асосий ишлар якуни ва Ўзбекистон Республикасини 2019 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг устувор йўналишларига бағишланган Мурожаатномасини халқимиз катта қизиқиш ва ҳаяжон билан қўтиб олди.

МУРОЖААТНОМА: МАМЛАКАТ РИВОЖИДАГИ ИСТИҚБОЛЛИ ВАЗИФАЛАР

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги муҳбирлари юртдошларимизнинг бу борадаги фикр-мулоҳазалари билан қизиқди.

Шухрат Чўлпиев, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси аъзоси:

– Юртимизда қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ соҳасини такомиллаштириш йўлида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилди. Бу инсон манфаати, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга қаратилган одил судлов тизимини яратиш, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари фао-

лиятини такомиллаштириш борасидаги ишларда намоён бўлмоқда.

Президент Шавкат Мирзиёев Олий Мажлисга Мурожаатномасида бу каби масалаларга алоҳида тўхталиб, эришилган натижалар ва келгусидаги вазифалар ҳақида сўз юритди.

(Давоми 5-саҳифада)

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ТОҶИКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 28 декабрь кун Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон билан телефон орқали мулоқот қилди.

Давлат раҳбарлари кириб келаётган Янги йил муносабати билан бир-бирларини самимий қўтлаб, эзгу тилаклар билдирдилар.

Қўп қиррали шерикликни мустаҳкамлашнинг истиқболли йўналишлари ва аниқ лойиҳалари, шунингдек, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар қўриб чиқилди.

Ўзбекистон – Тожикистон муносабатлари ривожига янги жадал сўрат касб этгани ҳамда стратегик шериклик даражасига кўтарилгани алоҳида қайд этилди.

Бунга, аввало, Ўзбекистон ва Тожикистон раҳбарларининг жорий йилда бўлиб ўтган тарихий давлат ташрифлари якунида эришилган келишувлар асос бўлди.

Ўзаро визасиз тартиб жорий этилди, давлат чегараларидаги барча ўтиш пунктлари фаолияти қайта тикланди. Чегарадош ҳудудлар ўртасида мунтазам алмашувлар йўлга қўйилди.

Бош вазирлар раислигида қўшма Ҳукуматлараро комиссия самарали фаолият юритмоқда.

Давлат раҳбарлари икки томонлама товар айирбошлаш ҳамда сезиларли ошганини мамнуният билан қайд этдилар. Электр энергияси ва табиий газни барқарор етказиб бериш борасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик амалга оширилмоқда, ўзаро автомобиль қатнови ва авиаларвозлар мунтазам йўлга қўйилди.

Президентлар маданий-гуманитар мулоқот изчил кенгайиб бораётгани, Ўзбекистон ва Тожикистонда ўтказилаётган турли тадбирларда мамлакатларимиз ижодий жамоаларининг мунтазам иштирок этаётганини мамнуният билан қайд этдилар.

Тошкент ва Душанбеда "Дўстлик кечалари" муваффақиятли ўтказилгани мамлакатларимиз ва халқларимиз маданий ва маънавий яқинлигининг ерқин ифодаси бўлди. Душанбе ва Самарқандда Алишер Навоий ва Абдураҳмон Жомий ҳайкаллари ўрнатилди.

Шавкат Мирзиёев ва Эмомали Раҳмон мамлакатларимиз ўртасидаги қўп асрлик дўстлик, яхши қўшничилик ва стратегик шериклик муносабатларини Ўзбекистон ва Тожикистон халқлари фаровонлиги йўлида бундан буён ҳам кенгайтириш ва мустаҳкамлаш борасида интилишлари қатъий эканини таъкидладилар.

Мулоқот сўнггида Президентлар яна бир бор бир-бирини табриклаб, Янги йилда қардош халқларимизга тинчлик, фаровонлик ва равақ тиладилар.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚИРҒИЗИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 28 декабрь кун Қирғизистон Республикаси Президенти Сооронбай Жээнбеков билан телефон орқали мулоқот қилди.

Давлат раҳбарлари кириб келаётган Янги йил муносабати билан бир-бирларини самимий қўтлаб, эзгу тилаклар билдирдилар.

Президентлар ўзаро манфаатли ҳамкорлиқнинг бугунги ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилди ҳамда минтақавий ва халқаро сиёсатнинг долзарб масалалари юзасидан фикр алмашдилар.

Сўнгги бир йилда Ўзбекистон – Қирғизистон муносабатлари сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилиб, аниқ амалий мазмун билан бойигани қайд этилди.

Ҳамкорлик барча йўналишларда фаоллашди. Мамлакатларимиз Бош вазирлари раислигида жорий йил март ва декабрь ойларида Фарғона ва Ўш шаҳарларида Ўзбекистон ва Қирғизистон чегарадош ҳудудлари раҳбарлари кенгашининг мажлислари ўтказилди. Май ойида Парламентлараро ҳамкорлик бўйича комиссиянинг биринчи учрашуви бўлиб ўтди.

Ўзаро савдо ҳамда ортиб, электротехника, қурилиш материаллари саноати ва бошқа соҳаларда қўшма кооперация лойиҳалари амалга оширилди.

Андижон-Ўш-Ирқиштом-Қошғар халқаро автотранспорт йўлаги фаолият юритмоқда, Ўзбекистон-Қирғизистон-Хитой темир йўл линиясини қуриш лойиҳаси биргаликда тайёрланмоқда.

Тошкент ва Самарқандда Қирғизистон маданияти ва санъати кўнлари муваффақиятли ўтказилди. Чингиз Айтматов таваллудининг 90 йиллигини нишонлаш доирасида мамлакатимиз ҳудудларида тантанали тадбирлар ташкил этилмоқда.

Ўш шаҳрида барпо этилган Алишер Навоий номидаги мактаб жорий йил кузида ilk ўқувчиларини ўз бағрига олгани катта мамнуният билан қайд этилди.

Мулоқот сўнггида давлат раҳбарлари мамлакатларимиз ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва стратегик шериклик муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, қўп қиррали икки томонлама ҳамкорлигини кенгайтириш борасида интилишлари қатъий эканини таъкидладилар.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-саҳифада)

Мухтарам анжуман иштирокчилари!

Яна санокли кунлардан кейин юртимизга янги – 2019 йил кириб келади. Янги йил арафасида анъанамизга кўра 2019 йилга қандай ном бериш тўғрисида бугун сизлар билан маслаҳатлашиб, бир қарорга келсак, айни мuddао бўлади.

Албатта, биз бу ҳақда кўп ўйладик. Жойларда халқ билан мулоқотлар давомида ва муурожаатларда билдирилган фикрлар, таклиф-мулоҳазаларни атрофлича кўриб чиқдик.

Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, қайси давлат фаол инвестиция сиёсатини юритган бўлса, ўз иқтисодиётининг барқарор ўсишига эришган.

Шу сабабли ҳам инвестиция – бу иқтисодиёт драйвери, ўзбекча айтганда, иқтисодиётнинг юраги, десак, муболаға бўлмайди.

Инвестиция билан бирга турли соҳа ва тармоқларга, ҳудудларга янги технологиялар, илғор тажрибалар, юксак малакали мутахассислар кириб келади, тадбиркорлик жадал ривожланади.

Шу ўринда бир савол туғилади: инвестиция деймиз, ислохотлар деймиз, модернизация, деймиз.

Лекин бу ўзгаришлардан кўзланган асосий мақсад нима ўзи?

Юртимизда яшаётган ҳар қайси инсон миллати, тили ва динидан қатъи назар, эркин, тинч ва бадавлат умр кечириши, бугун ҳаётдан рози бўлиб яшаши – бизнинг бош мақсадимиздир.

Бу йўналишда олдимизда улкан вазифалар турибди. Мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлиги биринчи навбатда ижтимоий соҳадаги ислохотларимиз самараси билан чамбарчас bogлиқ.

Ешларимизга муносиб таълим бериш, уларнинг илм-фанга бўлган интилишларини рўёбга чиқаришимиз керак. Шу мақсадда мактабгача таълим тизимини ривожлантиришимиз, ўрта ва олий ўқув юрларининг моддий-техник базасини, илмий ва ўқув жараёнлари сифатини тубдан яхшилашимиз керак.

Халқимиз саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, биз учун ҳаётий муҳим масалалар. Такрор айтман, тинчлик ва соғлиқни таъминласак, қолган ҳамма нарсага эришамиз.

Ноғиронлиги бўлган шахслар, боқувчисини йўқотганлар, ёлғиз кексалар, умуман, кўмакка муҳтож қатламларни қўллаб-қувватлаш, албатта, устувор вазифамиз бўлиб қолади.

Келгуси йилда тадбиркорлик, бизнес учун янада қулай муҳит яратиши, янги иш ўринлари ташкил этиш, аҳоли даромадларини кўпайтириш, пенсия таъминотини яхшилаш бўйича ҳам кўп ишлар қилишимиз лозим.

Шуларнинг барчасини ҳисобга олиб, 2018 йилда бошлаган ишларимизни мантикий давом эттириш ва юксак босқичга кўтариш мақсадида, мен кириб келаётган янги – 2019 йилга **“Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили”**, деб ном беришни таклиф этаман.

Азиз дўстлар!

Йилга бундай ном берганимиз барчамизга жуда катта вазифалар ва масъулият юклайди. Инвестицияларни қандай қилиб кўпайтиришимиз, ижтимоий муаммоларни қандай ҳал қиламиз, деган саволлар олдимизда кўндаланг бўлиб турибди.

“Ойнаи жаҳон” орқали бизни кузатиб турган халқимиз ана шу саволларга биздан жавоб кутишга тўла ҳақли.

Бу вазифаларни ҳал қилишга бугундан бошлаб киришмасак, бор куч ва имкониятларимизни шу йўлда сафарбар этмасак, кўзлаган мақсадга, маррага эришиш қийин бўлади.

Ҳар бир раҳбар – у вазири ёки марказий идора бошлиғи бўладими, депутат ёки сенатор бўладими, компания ёки хўжалик бирлашмаси раиси, вилоят ёки туман ҳокими бўладими – барча варақат бўлиши энг биринчи вазифамиз, деб билишимиз зарур.

Биз фақат инвестицияларни фаол жалб қилиш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ҳисобидан иқтисодиётимизни жадал ривожлантиришга эришамиз.

Иқтисодиётдаги ижобий натижалар эса ижтимоий соҳада тўлланиб қолган муаммоларни тизимли ҳал этиш имконини яратади.

Буни ҳаммамиз чуқур тушуниб олишимиз ва ишимизни шу асосда ташкил этишимиз шарт.

Қадрли юртдошлар!

Иқтисодиёт соҳасида олдимизда турган вазифалар ҳақида гапирганда, аввало, кенг қамровли иқтисодий ислохотлар негизда қуйидаги мақсадлар мужассам эканини қайд этиш лозим:

– очик иқтисодиёт, соғлом рақобат, ишбилармонлик ва инвестиция муҳитини тубдан яхшилаш учун зарур шароитларни яратиш;

– иқтисодиётда давлат иштирокини камайтириш, хусусий секторни жадал ривож-

лантириш орқали янги иш ўринларини кўпайтириш;

– иқтисодиётни модернизация ва диверсификация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш орқали юқори иқтисодий ўсишни таъминлаш;

– “яширин” иқтисодиётга қарши курашиш, унинг ҳажмини кескин қисқартириш;

– валютани эркинлаштириш сиёсатини изчил давом эттириш, барқарор монетар сиёсатни амалга ошириш;

– иқтисодиётни ривожлантиришга доир стратегик вазифаларни рўёбга чиқаришга қодир малакали кадрларни тайёрлаш.

Бу мақсадларга эришиш учун қуйидаги устувор вазифаларни амалга ошириш талаб этилади.

Биринчидан, биз макроиқтисодий барқарорлиқни ва юқори иқтисодий ўсиш суръатларини таъминлашимиз шарт.

Аввало, инфляцияни жиловламасдан туриб, макроиқтисодий барқарорликка эришиш мумкин эмас.

Жаҳон тажрибасини пухта ўрганиб, халқаро экспертларни жалб этган ҳолда, монетар сиёсатни такомиллаштириш ва нарх-наво барқарорлигини таъминлаш концепциясини ишлаб чиқишимиз зарур.

Ўтиш даврида иқтисодиёт соҳасида статистик ҳисоботларни тўғри юритиш ва давлатнинг иқтисодий салоҳиятини аниқ баҳолаш жуда муҳимдир.

Шу орқали ялпи ички маҳсулотни ҳолисона баҳолашга эришиш мумкин.

Шу мақсадда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва Халқаро валюта фонднинг Миллий ҳисоблар тизимини республикамизда 2020 йил 1 январдан бошлаб тўлиқ жорий этишимиз лозим.

Иқтисодиётнинг барқарор ўсиши, биринчи навбатда, етакчи соҳалар ривожига бево-сита bogлиқдир.

Қайси соҳада юқори қийматга эга маҳсулот яратилса, биз ана шу соҳани биринчи навбатда қўллаб-қувватлаймиз.

Шунинг учун иқтисодиёт ривожига жиддий туртки берадиган соҳаларни ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга оширишимиз лозим.

Вазирлар Маҳкамаси мамлакатни 2030 йилга қадар ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан комплекс ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиб, халқаро экспертлар иштирокида муҳокама қилишни келгуси йил 1 апрелгача якунласин.

Бюджет маблағларидан самарали фойдаланиш тизимини янада такомиллаштириш зарур.

Бюджет ҳисобидан маблағ ажратиладиган ҳар қандай дастур ёки лойиҳанинг сифат ва миқдор кўрсаткичларидан иборат, натижага йўналтирилган индикаторлари бўлиши керак.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой мuddатда ушбу вазифаларни амалга ошириш юзасидан таклиф киришти топширилади.

Келгуси йил учун Давлат бюджети дефицити 4,5 триллион сўм атрофида бўлиши ва ялпи ички маҳсулотга нисбатан 1,1 фоиз бўлиши режалаштирилмоқда.

Вазирлар Маҳкамаси ва Ҳисоб палатаси ҳозирдан бошлаб қўшимча имконият ва манбалар ҳисобидан бюджет даромадларини кўпайтириш, шу орқали қўйлаётган дефицитни камайтириш юзасидан аниқ чоралар кўрсин.

Шунингдек, бир ой мuddатда ташкил бозордаги ўзгаришларнинг иқтисодиётимизга салбий таъсирини камайтириш бўйича “Йўл харитаси”ни ишлаб чиқиш лозим.

Иқтисодиётнинг барча соҳаларини рақамли технологиялар асосида янгиланиш назарда тутадиган Рақамли иқтисодиёт миллий концепциясини ишлаб чиқишимиз керак. Шу асосда “Рақамли Ўзбекистон – 2030” дастурини ҳаётга табиқ этишимиз зарур.

Рақамли иқтисодиёт ялпи ички маҳсулотни камида 30 фоизга ўстириш, коррупцияни кескин камайтириш имконини беради. Нуфузли халқаро ташкилотлар ўтказган таҳлиллар ҳам бунга тасдиқламоқда.

Шунинг учун Ҳукуматга икки ой мuddатда рақамли иқтисодиётга ўтиш бўйича “Йўл харитаси”ни ишлаб чиқиш топширилади. Бу борада ахборот хавфсизлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Иккинчидан, иқтисодиётимизни ривожининг муҳим шарти бўлган фаол инвестиция сиёсатини изчил давом эттирамиз.

2019 йилда барча манбалар ҳисобидан қарийб 138 триллион сўмлик ёки 2018 йилга нисбатан 16 фоиз кўп инвестицияларни ўзлаштириш мўлжалланмоқда.

Бу борада тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар миқдори жорий йилга нисбатан қарийб 1,5 баробар оширилиб, 4,2 миллиард долларга етказилди. Натижада 142 та замонвий корхона ишга туширилди.

Бугунги кунда Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар ва уларнинг натижаси жаҳондаги етакчи халқаро рейтинг агентлик-

лари томонидан эътироф этилаётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Масалан, дунёдаги нуфузли **“Fitch Ratings”** ва **“Standart & Poo’s”** рейтинг агентликлари биринчи марта мамлакатимизнинг халқаро суверен кредит рейтингини белгиледи.

Ана шу рейтинг баҳолари **“Барқарор”** прогнозига эга бўлиб, бу яқин 12-18 ой давомида ушбу кўрсаткичнинг пасайиш эҳтимоли камлигини билдиради.

Ўзбекистон эришаётган бундай рейтинг баҳолари кўпгина ривожланаётган давлатларга нисбатан юқори эканини қайд этиш лозим.

Ушбу рейтинг агентликлари Ўзбекистонда валюта, савдо ва нарх сиёсати эркинлашгани, давлат бошқарувидаги институционал ўзгаришлар, мамлакат олтин-валюта ва бюджет захираси етарли экани, давлат қарзининг камлиги сингари омилларга алоҳида эътибор қаратмоқда.

Келгуси йилнинг биринчи чорагида юртимиз тарихида илк марта Ўзбекистоннинг суверен давлат облигацияларини халқаро молия бозорларига чиқарамиз.

Бу борада биз **“J.P.Morgan”**, **“Citibank”**, **“Deutsche Bank”** каби етакчи халқаро инвестиция банклари билан ҳамкорлик олиб бормоқдамиз.

Хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш учун мамлакатимизнинг инвестиция салоҳиятини тўла намойён этиш чораларини кўришимиз керак.

Биз иқтисодиётимизга сармоя киритишга интиладиган инвесторлар учун ҳудудлар ва тармоқлар бўйича инвестиция лойиҳаларини пухта шакллантира олсак, бу масалада ижобий натижага эришиш мумкин.

Бу борада эркин иқтисодий зоналар ва кичик саноат зоналарида бизнес субъектларини жойлаштириш, уларга имтиёз ва преференциялар беришни ташкилчи ва ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш лозим.

Биринчи навбатда, экспортга маҳсулот чиқараётган, инновацион ва юқори технология ишлаб чиқаришни йўлга қўйган тадбиркорларга ва чет эллик инвесторларга шундай имконият яратиш керак.

Шу мақсадда Вазирлар Маҳкамасига бир ой мuddатда аниқ комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, жумладан, мамлакатимизни Глобал рақобатбардошлик рейтингига киришти бўйича тегишли ишларни амалга ошириш топширилади.

Учинчидан, банк ва молия тизимида ислохотларни жадал давом эттириш, соҳага замонавий бозор механизмларини кенг жорий этиш зарур.

Бугунги кунда банк тизимидаги энг асосий муаммо – улар капиталининг асосий қисми, яъни, 83 фоизи давлатга тегишли экандир. Бу, ўз навбатида, банк секторига соғлом рақобатга тўсиқ бўлиб, хизмат кўрсатиш сифатига салбий таъсир қилмоқда.

Ҳукумат ва Марказий банк халқаро молия институтлари кўмагида банк-молия тизимини ривожлантириш бўйича узоқ мuddатли стратегия ишлаб чиқиши лозим.

Бунда банк тизимига хусусий ва хорижий капитал кириб келиши ҳисобидан биз давлат банклари улушини босқичма-босқич камайтириб борамиз. Бу эса соҳада рақобат муҳитини яхшилашга, тижорат банклари фаолиятини, кредитлаш сифати ва маданиятини ҳар томонлама оширишга хизмат қилади.

Шунингдек, молия бозорлари, жумладан, фонд бозорини ривожлантириш ҳам янги иқтисодий шароитда асосий мақсадларимиздан бири бўлиши керак.

Янги молиявий инструментларни жорий этиш ва облигациялар чиқариш орқали, банк хизматлари кўламини янада кенгайтириш, илғор ахборот технологиялари асосида банк тизимини ривожлантириш зарур.

Инвесторлар мамлакатимизда ўзини имкон қадар эркин ҳис қилишлари учун валюта бозорини янада эркинлаштириш талаб этилади.

Тўртинчидан, фуқароларимиз солиқдан қочиш эмас, уни вақтида тўлашдан манфаатдор бўлиши керак.

2019 йилдан бошлаб жорий этилаётган янги солиқ концепциясининг энг асосий ғояси солиқ юқини камайтириш, содда ва барқарор солиқ тизимини қўллашни кўзда тутади. Шу орқали иқтисодиётимиз рақобатбардошлигини ошириш, тадбиркор ва инвесторлар учун ҳар томонлама қулай муҳит яратишга эришиш мумкин.

Афсуски, ялпи ички маҳсулотда “яширин” иқтисодиётнинг улуши катта бўлиб, бу мамлакат ривожига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Солиқ юқини камайтириш, бизнес юритиш учун янада қулай шароитлар яратиш “яширин” иқтисодиётга барҳам беришини ягона йўлидир. Шунинг учун бу борада таъсирчан чораларни назарда тутадиган алоҳида дастур ишлаб чиқишимиз зарур.

Бундан ташқари, ўзимизда ишлаб чиқарилган ва импорт қилинаётган юқори ликвидли маҳсулотлар маркировкасини жорий

этиш бўйича жадал иш олиб бориш талаб этилади.

Янги тахрирдаги Солиқ кодексига мамлакат тараққиётининг таянчи бўлган инсофли, ҳалол солиқ тўловчиларни рағбатлантириш, яширин фаолият юритадиганларни эса жазолаш кўзда тутилиши шарт.

Маълумки, солиқ ставкалари пасайтирилиши ёки айрим солиқлар бекор қилиниши билан бюджетга тушадиган маблағ албатта камаюди.

Буни самарали солиқ маъмуриятчилиги орқали бартараф этиш ва бюджет барқарорлигини таъминлаш мумкин. Айнан шунга эришиш биринчи галдаги вазифамиздир.

Солиқ маъмуриятчилиги шундай бўлиши керакки, қўйилган қиймат солиғи кенг жорий қилинса ҳам бу ҳолат истеъмол товарларининг нархи ўсишига олиб келмаслиги шарт ва зарур.

Молия вазири ва Давлат солиқ қўмитаси раиси солиқ маъмуриятчилиги самарадорлиги ҳамда бюджет ва истеъмол маҳсулотлари нархининг барқарорлигини таъминлашга шахсан масъул этиб белгиланади.

Солиқ юқини камайтириш ҳисобига барчага бир хил адолатли солиқ режимини жорий этиш, солиқ имтиёзларини босқичма-босқич бекор қилиш лозим.

Зеро, берилган имтиёз рақобат муҳитига салбий таъсир кўрсатаётганини тадбиркорларнинг ўзлари ҳам эътироф этмоқдалар.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой мuddатда ана шу масала бўйича “Йўл харитаси” ишлаб чиқиш вазифаси топширилади.

Бешинчидан, тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш бўйича ишлар жадал давом эттирилади.

Буюк аллома Нажмиддин Кубро ҳазратлари **“Муваффақиятни – саъй-ҳаракатда, муваффақиятсизликни эса – лоқайдлик ва дангасалиқда кўрдим”**, деб бежиз айтмаганлар.

Ҳақиқатан ҳам, биз фақат фаол тадбиркорлик, тинимсиз меҳнат ва интилиш орқали тараққиётга, фаровон ҳаётга эриша оламиз.

Жаҳон банкнинг бизнес юритиш соҳасидаги рейтингига мамлакатимиз қўрилиш бўйича 134-ўринни эгаллаган.

Бу эса соҳада қўллаб-қувватлаш борлигидан далолат беради.

Мисол учун, қўрилиш соҳасида руҳсат беришга оид 17 та тартиб мавжуд бўлиб, уларни олиш учун ўртача 246 кун сарфланади. Бу адолатсизлик эмасми?

Вазирлар Маҳкамаси зудлик билан ушбу соҳага доир норма ва қоидаларни такомиллаштириш чораларини кўриб чиқиши керак.

Олтинчидан, иқтисодиётни бошқаришда давлат аралашувини кескин камайтириш лозим.

Бугунги кунда мамлакатимизда 603 та акциядорлик жамияти фаолият юритаётган бўлса, уларнинг 486 тасида давлат улуши 52 триллион сўмни ташкил этмоқда.

Ёқилғи-энергетика, нефть-газ, кимё, транспорт ва банк соҳаларида давлат иштироки юқори даражада сақланиб қолаётгани уларни бозор механизмлари асосида ривожлантириш, инвестициялар жалб этишга тўқинлик қилмоқда.

Айрим вазирликлар ўзи назорат қиладиган соҳадаги корхоналарда таъсисчи экани эркин ва соғлом рақобатга йўл бермаяпти, буням бугун очик айтиш керак. Бундай тизимни энди ўзгартирмасак, ушбу тармоқларда ҳам ва умуман, иқтисодиётда барқарор ривожланишга эришиб бўлмайди.

Давлат активлари тартибсиз бошқарилаётгани ҳам самарадорликка салбий таъсир кўрсатмоқда. Масалан, ҳозирги вақтда 972 та давлат корхонаси активларининг атиги 21 фоизи Давлат рақобат қўмитаси томонидан, қолган 79 фоизи вазирлик ва идоралар ҳамда ҳўжалик бирлашмалари томонидан бошқаришмоқда.

Бундай ёндашув сўнгги 27 йил давомида давлат корхоналарини қандай аҳволга олиб келгани ҳеч кимга бир эмас. Авиасозлик саноати қачон бунга сир соҳа йўли бўлиб кетди.

Маъжуд тизимни тартибга солиш мақсадида Давлат активларини бошқариш маркази фаолиятини тубдан такомиллаштириш, уни мустақил агентлик этиб қайта ташкил қилиш лозим.

Бу Агентлик давлат мулкни бошқариш, давлат корхоналарини ислох қилиш, акция ва облигациялар чиқариш йўли билан уларни молиявий соғломлаштириш, хусусийлаштириш жараёнларига бош-қош бўлади.

Вазирлар Маҳкамасига бир ой мuddатда мазкур таклифни амалда жорий этиш вазифаси топширилади.

Еттинчидан, биз эркин бозор тамойилларини ўрнатмоқчи эканмиз, иқтисодиётнинг етакчи тармоқларини ислох қилиш ва ривожлантириш орқали соғлом рақобат муҳитини яратишимиз шарт.

Бу борада биринчи қадам сифатида “Ўзбекэнерго” ва “Ўзбекистон ҳаво йўллари” тизимини тубдан ислох қилиш ҳақида қарорлар қабул қилдик.

“Ўзбекистон ҳаво йўллари” миллий авиаконкомпанияси қайта ташкил этилиб, парвозлари амалга ошириш, аэропортларни бошқариш ва аэронавигация хизматлари бир-биридан ажратилди.

Келгуси йилда бошқа стратегик тармоқларни ҳам, жумладан, “Ўзбекнефтьгаз”, “Ўзкимёсаноат” жамиятлари, Навоий кон-металлургия комбинатини босқичма-босқич ислох қилиш давом эттирамиз.

Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва унинг нархини белгилаш амалиётини бутунлай қайта кўриб чиқиб, бозор тамойилларини жорий этиш зарур.

Вазирлар Маҳкамасига ушбу масалалар юзасидан икки ой мuddатда Ҳукумат дастурлари ва “Йўл хариталари”ни ишлаб чиқиш топширилади.

Саккизинчидан, иқтисодиётимизни жаҳон бозорига интеграция қилиш ва экспортни қўллаб-қувватлаш устувор вазифадир.

Келгуси йили экспорт ҳажмини 30 фоизга ошириб, 18 миллиард долларга етказишни мақсад қилиб қўймоқдамиз.

Биз экспортга йўналтирилган иқтисодиётга ўтишимиз, ички бозорда рақобат муҳитини шакллантиришимиз зарур.

Шунингдек, транспорт-логистика тизимини такомиллаштириш ҳам энг долзарб масалалар. Чунки денгизга чиқиш имкониятимиз чеклангани учун маҳсулотни экспорт қилишда қўллаб-қийинчиликлар пайдо бўлмоқда.

Шу боис, “Ўзбекистон Эйрвейс” ва “Ўзбекистон темир йўллари” компаниялари товарларимизни экспорт қилиш бўйича замонавий логистика йўналишларини яратишлари зарур.

Вазирлар Маҳкамаси экспорт юқларини кўшни давлатлардан темир йўл орқали имтиёзли нархларда ўтказиш бўйича музокаралар олиб бориши керак. Шу билан бирга, Жаҳон банкнинг **“Логистика самарадорлиги индекси”**да

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-саҳифаларда)

Биз бу янги тизим орқали ҳудудларимиз қиёфасини янада обод қилишга ва аҳоли фаровонлигини оширишга эришамиз.

Унингдан, қишлоқ хўжалиги соҳасини бошқариш тизимини ислоҳ қилиш, ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш борасидаги илгор технологияларни жорий этиш, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш энг муҳим вазифамиздир.

Кейинги йилда кластер усулида пахта етиштиришни камида 52 фоизга етказиш учун 48 та пахта-тўқимачилик кластерини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Шу билан бирга, ғалла ва мева-сабзавот кластерлари фаолиятини ҳар томонлама ривожлантириш керак. Бу соҳа биз учун нисбатан янги эканини инобатга олиб, уни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, жумладан, кредит тизимини соддалаштириш, харажатларни субсидиялаш, ер ажратилиш билан боғлиқ тартибларни қайта кўриб чиқиш талаб этилади.

Уруғчиликда асл навларни яратиш мақсадида тажриба-селекция ишларини тубдан жонлантириш лозим.

Бунинг учун уруғчилик ва селекция билан шуғулланадиган институтларнинг моддий-техник базасини яхшилаш, давлат-хусусий шериклик асосида уруғчилик кластерларини ташкил қилиш талаб этилади.

Қишлоқ хўжалиги экинлари ва чорвачилик бўйича янги тармоқларни ривожлантиришимиз зарур.

Бугунги кунда фермер хўжалиklarнинг йиллик чорва озуқасига бўлган эҳтиёжнинг фақат 35 фоизи маҳаллий имкониятлар ҳисобидан қопланмоқда.

Шу сабабли янги ерларни ўзлаштириш орқали экин майдонларини кенгайтириш эвазига чорванинг озуқа базасини мустаҳкамлаш, шунингдек, балиқчилик, паррандачиликни ривожлантириш ҳисобидан озиқ-овқат маҳсулотлари ҳажмини кескин кўпайтиришимиз керак.

Яна бир муҳим вазифа – сувни тежайдиган суғориш технологияларини кенг қўллашдан иборат.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда бу масала бўйича "Йўл харитаси"ни ишлаб чиқиш топширилади.

Қишлоқ хўжалиги мақсадларида ер бериш тизимини тубдан қайта кўриб чиқиш керак.

Ердан самарали фойдаланиб, мўл ҳосил олаётган кўп тармоқли фермер хўжаликларига ўз фаолиятини кенгайтириши учун қўшимча ер майдонларини ажратиш лозим. Аграр соҳада энг катта муаммо – фермерларнинг қишлоқ хўжалиги соҳасида етарли билимга эга эмаслигидир.

Тўғри, уларда куч-гайрат, ташаббус, ерга меҳр бор, кўпчилигининг кўзи ёниб турибди. Лекин, афсуски, биргина хоҳиш билан биз юқори ҳосилдорликка ва пировард натижага эриша олмаймиз.

Бизга қишлоқ хўжалиги технологияларини мукаммал эгаллаган, замонавий ишлаб чиқариш ва инновация усулларидан хабардор фермерлар сув билан ҳаводек зарур.

Фермерлар кенгаши Қишлоқ хўжалиги ва Сув хўжалиги, Инновацион ривожланиш вазирликлари билан ҳамкорликни кучайтириши, фермерларни ўқитиш ва қайта тайёрлаш дастурларини ишлаб чиқиши лозим.

Қишлоқ хўжалигидаги ислохотлардан мақсад – иқтисодий фойда қўриш билан бирга, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, халқ фаровонлигини оширишдан иборатдир. Буни ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз зарур.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда **"2019-2024 йилларда мамлакатда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш миллий дастури"**ни қабул қилиши керак.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги мамлакатимизда мева-сабзавот етиштириш бўйича кластер тизими қандай ҳолатда эканини чуқур таҳлил қилиб, 2019 йил 1 мартга қадар бу борадаги мавжуд тўсиқларни бартараф этишга доир тақлифларни киритсин.

Ҳурматли парламент аъзолари!

Иқтисодий ривожланиш ва ижтимоий ҳимоя ўзаро, узвий боғлиқ тушунчалар бўлиб, уларни бир-биридан ажралган ҳолда тасаввур қилиб бўлмайди.

2019 йил – **"Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили"**да ижтимоий соҳани янада ривожлантириш учун қуйидаги вазифаларни амалга ошириш зарур.

Биринчидан, аҳоли ўртасида ишсизликни камайтириш, одамлар ва оилаларнинг даромадини ошириш лозим.

Хукумат бир ой муддатда 2019 йил учун бандликка кўмаклашининг янги давлат дастурини тасдиқлаши керак.

Бу борада ишсизларни касбга ўқитиш, уларга ҳуқуқий ва бошқа маслаҳатлар бериш ҳамда бошқа ижтимоий ёрдам усуллари билан кенг фойдаланиш керак.

Халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтириш учун меҳнатга муносиб ҳақ тўлаш тизимини шакллантириш ва аҳоли реал даромадларини оширишимиз зарур.

Энг кам ойлик иш ҳақи миқдорини белгилаш тартибини қайта кўриб чиқиш, солиқ ва бошқа тўловларнинг энг кам иш ҳақи миқдори билан боғлиқ бўлишига барҳам бериш керак.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда ушбу масалани ҳал этиш юзасидан комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқсин.

Иккинчидан, пенсия ва нафақаларни тайинлаш ва тўлаш тартибини қайта кўриб чиқиш, пенсия тизимини тубдан ислоҳ қилиш зарур.

Хабарингиз бор, яқинда ушбу масала бўйича Президент фармони қабул қилинди. Унга кўра, 2019 йил 1 январдан бошлаб, ишлайдиган барча пенсионерларга пенсиялар тўлиқ миқдорда тўланиши белгиланди.

Шунингдек, пенсияни ҳисоб-китоб қилиш учун иш ҳақининг максимал миқдорини энг кам ойлик иш ҳақининг 8 баробаридан 10, баробаригача ошириш бўйича янги тизим жорий этилмоқда.

Ислохотларнинг кейинги босқичида ушбу чекловлар ҳам бутунлай бекор қилинади.

Айни вақтда ногиронлиги бўлган болалар ва уларнинг оила аъзоларини, бokuвчисини йўқотганларни ўн олти ёшгача ижтимоий муҳофаза қилиш масаласи доимо эътиборимиз марказида туриши керак. Умрини ногирон фарзандига қараш, уни паравариш қилишга бағишлаган оналар учун алоҳида ижтимоий нафақа турини жорий этамиз.

Учинчидан, илм-фан, замонавий ва узлуksиз таълим тизимини янада такомиллаштириш зарур.

Халқимизда **"таълим ва тарбия бешикдан бошланади"** деган ҳикматли бир сўз бор. Фақат маърифат инсонни камолга, жамиятни тараққиётга етаклайди.

Шу сабабли, таълим соҳасидаги давлат сиёсати узлуksиз таълим тизими принципига асосланиши, яъни, таълим бoғчадан бошланиши ва бутун умр давом этиши лозим.

Ривожланган мамлакатларда таълимнинг тўлиқ циклига инвестиция киритишга, яъни, бола 3 ёшдан 22 ёшгача бўлган даврда унинг тарбиясига сармоя сарфлашга катта эътибор берилади. Чунки ана шу сармоя жамиятга 15-17 баробар миқдорда фойда келтиради. Бизда эса бу кўрсаткич атиги 4 баробарни ташкил этади.

Бинобарин, инсон капиталига эътиборни кучайтиришимиз, бунинг учун барча имкониятларни сафарбар этишимиз шарт.

Шу йўлдаги муҳим амалий қадам сифатида болаларни мактабгача таълим билан қамраб олиш даражасини бугунги 34 фоиздан 2019 йилда 44 фоизга етказамиз.

Умумий ўрта таълим тизимини бугунги кун талаблари асосида ташкил этиш, фарзандларимиз ҳар томонлама камол топиши учун барча шароитларни яратиш лозим.

Хусусий мактаблар ташкил этиш, давлат-хусусий шериклик имкониятларидан кенг фойдаланиш керак.

Олий таълим тизимида таҳсил олиш учун тенг имконият яратишга қаратилган ишларни янада кучайтиришимиз зарур.

Ўзбекистонда олий ва ўрта махсус таълим масканлари битирувчиларини олий таълим билан қамраб олиш ўтган даврда 9-10 фоиз даражасида бўлиб келаётган эди. Сўнгги икки йилда кўрилган чора-тадбирлар туфайли, биз бу рақамни 15 фоиздан оширишга эришдик.

Лекин бу ҳали етарли эмас. Чунки дунёдаги ривожланган давлатлар тажрибасига қарайдиган бўлсак, бу кўрсаткич уларда 60-70 фоизни ташкил этади.

Шунинг учун 2019 йилда мамлакатимизда битирувчиларни олий таълим билан қамраб олиш даражасини 20 фоизга етказиш ва келгуси йилларда ошириб бориш – муҳим вазифамиздир.

Олий ўқув юртлири нуфузини ошириш, нодавлат таълим масканлари сонини кўпайтириб, соҳага юқори малакали кадрларни жалб этиш ва рақобатни кучайтириш лозим.

Ёшларимизга бир вақтнинг ўзида бир нечта олий ўқув юртига ҳужжат топшириш имкониятини беришимиз, ўйлайманки, уларнинг таълим олиш ҳуқуқларини кенгайтиришга хизмат қилади.

Олий таълим муассасаларига реал имкониятлардан келиб чиққан ҳолда, қабул квоталарини мустақил белгилаш тизимини жорий этиш керак.

Бакалаврият йўналишида таҳсил олаётган талабаларга хорижда ўқшани давом эттириш имкониятлари янада кенгайтирилади.

Чунки жамиятимизда олий маълумотга эга, юксак малакали мутахассислар қанча кўп бўлса, ривожланиш шунча тез ва самарали бўлади.

Вазирлар Маҳкамаси ушбу тақлифлар юзасидан икки ой муддатда тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиши керак.

Олий таълим муассасаларида илмий салоҳиятни янада ошириш, илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш кўламини кенгайтириш – энг муҳим масалалардан биридир.

Ҳар бир ишлаб чиқариш соҳасида тармоқ илмий-тадқиқот муассасалари, конструкторлик бюрослари, тажриба-ишлаб чиқариш ва инновацион марказлар бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Биз мамлакатимизда инвестицияларни фақатгина иқтисодиёт тармоқларига эмас, балки илмий ишланмалар "ноу-хау"лар соҳасига ҳам кенг жалб қилишимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига икки ой муддатда илмий-тадқиқот ташкилотлари фаолиятини тубдан ислоҳ қилиш ҳамда илмий ишланмалар бўйича амалий натижадорликни ошириш юзасидан аниқ тақлифлар тайёрлаш топширилади.

Тўртинчидан, халқимиз генофондини мустаҳкамлаш мақсадида тиббий хизматлар сифатини яхшилаш ва кўламини кенгайтириш лозим.

Бизнинг бош мақсадимиз – нафақат касаллиқни даволаш, балки унинг олдини олишдан иборат.

Тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш жараёнида давлат-хусусий шериклик муносабатларини кенгайтириш лозим. Давлат томонидан кўрсатиладиган тиббий хизматлар доираси белгиланиб, пуллик ва бепул даволаниш ўртасида аниқ чегара ўрнатилиши керак.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда давлат шифохоналарини молиялаштириш тизимини такомиллаштириш бўйича тақлифлар киритсин.

Нуфузли хорижий олий таълим муассасалари билан ҳамкорликни кучайтириш керак. Келгуси йилда Россия, Жанубий Корея, Германия, Италия тиббиёт институтлари билан кўшма факультет ва филиаллар очиб бўйича амалий чораларни кўрамиз.

Навбатдаги долзарб муаммо – аҳоли ўртасида онкологик касалликлар кўпайиб бораётгани билан боғлиқ.

Мисол учун, юртимизда йилига 22 мингдан ортиқ беморда онкологик касаллик аниқланмоқда.

Бу, ўз навбатида, мазкур касалликка қарши кураш тизимини такомиллаштиришни талаб этиб, юқори технология тиббий ёрдамга эҳтиёжни кучайтирмоқда.

Ушбу йўналишдаги касалликларни барвақт аниқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда алоҳида қарор ва дастур қабул қилиш, уни молиялаштириш манбаларини аниқ белгилаш вазифаси юклатилади.

Кўпайиб бораётган бир қатор жиддий касалликлар профилактикаси бўйича халқаро институтлар, нуфузли хорижий шифохоналар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш зарур. Халқимиз генофондини сақлаш учун ҳомиладор аёллар ва болаларнинг овқатланиш рациони бўйича амалдаги меъёрларни халқаро стандартлар асосида қайта кўриб чиқиш лозим.

Вазирлар Маҳкамасига уч ой муддатда бу борада ўрта ва узоқ муддатда мўлжалланган дастур ишлаб чиқиш вазифаси топширилади.

Бешинчидан, хотин-қизлар ва ёшларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш лозим.

Бу борада жорий йилда кўрилган амалий чораларга қарамадан, халигача оғир турмуш шароитида яшаб, иш билан таъминланмаган 13 мингдан зиёд хотин-қизлар борлиги ачинарлидир.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ва Хотин-қизлар кўмитаси ҳудудий ҳокимликлар билан биргаликда бир ой муддатда ана шундай аёлларни иш билан таъминлашга қаратилган дастур ишлаб чиқиши зарур.

Марказий банк, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри раҳбарларига 2019 йилда турмуш шароити оғир бўлган 1 минг 600 нафар хотин-қизларни имтиёзли кредитлар асосида арзон уй-жойлар билан таъминлаш вазифаси топширилади.

Мамлакатимиз аҳолисининг қарийб ярмини ташкил этадиган ёшлар билан ишлаш масаласи, бундан буён ҳам энг асосий вазифаларимиздан бири бўлиб қолади.

Ёшларни тадбиркорликка кенг жалб этиш, уларнинг бандлигини таъминлаш мақсадида **"Ёшлар – келажагимиз"** жамғармаси фаолиятини янада кенгайтириш зарур.

2019 йилда жамғарма учун 2 триллион сўмдан зиёд маблағ ажратилиш ва шу орқали 50 мингдан ортиқ янги иш ўрни яратиш лозим.

Фарзандларимизнинг турли радикал ва зарарли гоялар таъсирига тушиб қолишига йўл қўймаслик – асосий вазифамиздир. Бу

борадаги ишларни янги ҳаётда янги билим билан давом эттиришимиз керак.

Жумладан, давлат-хусусий шериклик асосида янги маданият ва истироҳат боғларини ташкил этиш, уларни замонавий ёшлар масканларига айлантириш чораларини кўриш зарур. Ушбу боғлар таркибида биринчи навбатда спорт майдончалари, амфитеатр ва кичик саҳналар, кутубхона, "Китоб кафелари" бўлиши лозим.

Бугунги кунда ёшларимизнинг билим ва маълумот олишининг асосий манбаи Интернет экани ҳеч кимга сир эмас.

Шу сабабли тадбиркорларни қўллаб-қувватлаган ҳолда, жамоат жойларида бепул "вай-фай" ҳудудларини ташкил этиш чораларини кўришимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда ушбу масалалар бўйича дастур ишлаб чиқиш юклатилади.

Олтинчидан, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш, уни муносиб турар жой билан таъминлаш, халқимиз фаровонлигини ошириш доимо эътиборимиз марказида бўлади.

Келгуси йилда ҳам арзон уй-жойлар қуриш дастури изчил давом эттирилади.

Намунавий уйлarning лойиҳаларини такомиллаштириш, энергияни тежайдиган технологияларни қўллаш, замонавий ва арзон қурилиш материалларидан фойдаланишга алоҳида аҳамият бериш керак.

Айни пайтда юртимиздаги 34 мингдан ортиқ кўп қаватли уйлarning аниқ ҳолатини ана бир бор ўрганиб, бу масала бўйича амалий чоралар кўриш зарур.

Хукумат уч ой муддатда кўп қаватли уй-жой фондини тўлиқ хатловдан ўтказишни таъминлаши керак.

Дунёдаги йирик мегаполислarning бу борадаги тажрибасини ўрганган ҳолда, реновация дастурини, яъни, эскириб қолган кўп қаватли уйлар ўрнида энг замонавий шароитга эга бўлган янги уйлар қуриш дастурини ишлаб чиқиш лозим.

Маълумки, коммунал хўжалик соҳаси узоқ йиллардан буён қўллаб-қувватлашга сабаб бўлимоқда.

Шунинг учун 2019 йилдан бошлаб тармоқда давлат-хусусий шериклик бўйича инвесторлар билан ҳамкорликда ишлашни бошлаймиз.

Уй-жой мулкдорлари ширкатларида маъмурий харажатларни камайтириш учун профессионал бошқарув компаниялари фаолиятини қўллаб-қувватлаш керак. Келгуси йилда аҳолини марказлашган тармоқлар орқали тоза ичимлик суви билан таъминлаш даражасини ҳозирги 65 фоиздан 75 фоизга етказишимиз лозим.

Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда ичимлик суви таъминоти ва канализация тизимини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқиши зарур.

Еттинчидан, жамиятда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, жисмоний тарбия ва спортни янада оммалаштириш яна бир долзарб вазифадир.

Спортни жадал ривожлантириш, халқаро мусобақаларда юксак натижаларга эришган спортчиларни рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлашга бундан буён ҳам катта аҳамият берамиз.

Ёш авлодини ўртасида спортни оммалаштириш мақсадида энг чекка туманларда ҳам болалар ва ўсмирлар спорт мактабларини ташкил этамиз.

2020 йилда Токиода ўтказиладиган ёзги Олимпиадага пухта тайёргарликни ҳозирдан бошлашимиз лозим.

Яна бир муҳим масала – мамлакатимизда киши спорт турлари бўйича халқаро талаблар даражасида спортчилар тайёрлаш самарали тизимини яратиш керак.

Пойтахтимизда барпо этилаётган "Хумо" муз спорти саройи, шунингдек, яқинда Тошкент вилоятининг Амурсой дам олиш масканида ишга тушириладиган замонавий мажмуа ҳам айни шу мақсадларга хизмат қилади.

Афсуски, ҳозирга қадар юртимизда Олимпия ёки Осиё ўйинлари каби нуфузли спорт мусобақалари ўтказилмаган.

Шу боис яхши ният билан келгусида ёзги Осиё ўйинларидан бирига мезбонлик қилиш бўйича истиқболли режа ишлаб чиқишни бошлашимиз керак.

Вазирлар Маҳкамасига уч ой муддатда бу масала бўйича тегишли дастур лойиҳасини тайёрлаш топширилади.

Саккизинчидан, туризмни ривожлантириш, соҳага инвестициялар жалб этиш, кадрлар салоҳиятини ошириш бўйича комплекс чоралар кўришимиз лозим.

Бизда туризм кўпинча қадимий шаҳарларимиз, тарихий-маданий ёдгорликлар доирасида чекланиб қолмоқда.

Ваҳоланки, мамлакатимизнинг бетакрор табияти, миллий кўриқхоналар, тоғли ҳудудларда туризмни ривожлантириш учун катта салоҳият мавжуд.

Айниқса, тиббиёт туризми, зиёрат туризми ва экотуризмни ривожлантириш нафақат иқтисодиёт, балки ижтимоий соҳалар ривожига ҳам катта туртки беради.

Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда 2019-2025 йилларда Туризмни ривожлантириш миллий концепциясини ишлаб чиқиш ва ижросини таъминлаши зарур.

Шу асосда 2025 йилда юртимизга ташриф буюрадиган хорижий сайёҳлар сонини 7 миллион нафарга, туризм экспортидан келадиган йиллик даромаднинг эса 2 миллиард долларга етказиш лозим.

Тўққизинчидан, олдимизга қўйган улкан вазифаларни амалга оширишда биз учун куч-қудрат манба бўладиган миллий гоини ривожлантиришимиз зарур.

Хусусан, миллий ўзлигимизни англаш, Ватанимизнинг қадимий ва бой тарихини ўрганиш, бу борада илмий-тадқиқот ишларини қўйиштириш, гуманитар соҳа олимлари фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз лозим.

Ўтмишга берилган баҳо албатта ҳолисона, энг муҳими, турли мафқуравий қарашлардан холи бўлиши зарур.

Афсуски, юртимиз тарихини ўрганишда ўтган даврда археологик тадқиқотлар етарли даражада олиб борилмади.

Шунинг учун Фанлар академиясининг Археология ва Санъатшунослик институтлари фаолиятини, олий ўқув юртлири ва музейлардаги археологик изланишларни чет эллик ҳамкорлар билан бирга ташкил этиш зарур.

Буюк аллома ва адибларимиз, азиз-авлиёларимизнинг бебаҳо мероси, енгилмас саркарда ва арбобларимизнинг жасоратини ёшлар онгига синдириш, уларда миллий гурур ва ифтихор туйғуларини кучайтиришга алоҳида эътибор қаратишимиз керак.

Шу мақсадда, Ўзбекистон Миллий теле-радиокомпаниясини таркибидан **"Ўзбекистон тарихи"** каналини ташкил этиб, илмий жамоатчилик, ижодкор зиёлиларимиз билан биргаликда унинг дастурларини пухта шакллантириш керак.

Мамлакатимиз музейларида сақланаётган тарихий экспонатларни тўлиқ хатловдан ўтказиш, ҳар бир музейнинг каталогини яратиш лозим.

Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда бу борада тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юклатилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-, 3-саҳифаларда)

Барча давлатларда Ҳукумат ислохотлар ижроси учун жавоб берадиган юқори ваколатли орган ҳисобланади.

Ҳозирги кунда Ҳукумат комплекслари таркибига 160 дан ортиқ идора ва ташкилотлар қиради, Бош вазирнинг соҳа ва тармоқлар бўйича 8 нафар ўринбосари мавжуд.

Лекин Вази́рлар Маҳкамаси ва унинг таркибидagi идораларнинг ислохотлар жараёнидаги ўрни бугунги кун талабига жавоб берадими? Бу саволга, афсуски, ижобий жавоб беролмаймиз.

Вазирлар ва компания раҳбарлари арзимаган масала бўйича ҳам Вази́рлар Маҳкамасига қатнашга ўрганиб қолган. Оқибатда, Ҳукумат фақат кундалик жорий масалаларни ҳал қиладиган тузилмага айланиб бормоқда.

Иқтисодиёт ва иқтимоий соҳадаги муаммоларни чуқур таҳлил қилиш ва жойлардаги ҳақиқий аҳволни ўрганиш эса эътибордан четда қолмоқда.

2019 йилга “Фаол инвестициялар ва иқтимоий ривожланиш йили”, деб ном берганимиз муносабати билан Ташқи ишлар вазирлиги ва унинг чет элдаги ваколатхоналари ҳам ўз ишини қайта кўриб чиқишлари лозим бўлади.

Бундан буён бизнинг хориждаги элчиларимизга ҳам талаб ўзгаради. Уларнинг фаолиятига биринчи навбатда инвестицияларни жалб қилиш бўйича қандай ишлаётганига ҳамда ана шу инвестиция микдорига қараб баҳо бериллади.

Шу муносабат билан, Вази́рлар Маҳкамасига уч ой муддатда юқорида кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш, Ҳукумат ва унинг таркибига кирувчи вазирлик ҳамда идоралар фаолиятини оптимallasштириш ва такомиллаштириш, иш самарадорлигини ошириш, раҳбар кадрларнинг шахсий жавобгарлиги ва масъулиятини кучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш ва ижросини таъминлаш вазифаси юклатилади.

Президент қабулхоналарининг икки йиллик иш тажрибаси шуни кўрсатдики, биз яқин ўтмишда халқдан, унинг ташвиш ва муаммоларидан анча узоқлашиб қолган эканмиз.

Биз фуқаролар билдирган фикр-мулоҳаза ва тақлифларни инобатга олиб, давлат бошқаруви тизимини ислох қилишимиз, илгор давлат менежменти ва “ақлли” бошқарув принципларига босқичма-босқич ўтишимиз лозим.

Бу шуни билдирадигани, энди давлат муассасалари бевосита фуқаро билан ишлашга ўтади.

Давлат идоралари халққа, жумладан, тадбиркорларга яқин кўмакчи бўлиши зарур.

Давлатнинг бошқарув соҳасидаги баъзи функцияларнинг давлат-хусусий шериклик асосида, жумладан, “аутсорсинг” шаклида хусусий секторга топшириш лозим.

Учинчидан, давлат бошқарувида самарадорлигини ошириш мақсадида давлат хизматига малакали мутахассисларни жалб этишга қаратилган ягона кадрлар сиёсатини шакллантириш зарур.

Бугун оддий бир ҳақиқатни тан олишимиз керак. Давлат идораларида малакали ва етук кадрлар етишмапти.

Ханузгача давлат хизматчиларининг мақоми белгиланмаган, давлат хизматига қабул қилишнинг ошқора механизмлари ишлаб чиқилмаган.

Бу борадаги муаммоларни ҳал этиш учун, аввало, давлат хизматчилари фаолиятини ҳолисона баҳолаш бўйича самарали тизим жорий этиш зарур.

Эътиборингизни яна бир муҳим масалага қаратмоқчиман.

Давлат органларида эртага, истиқболда қандай вазифалар долзарб бўлиши, содда қилиб айтганда, беш, ўн, йигирма йилдан кейин қандай муаммолар олдимизда кўндаланг бўлишини прогноз қиладиган тизим ҳали шаклланигани йўқ.

Президент Администрациясига тармоқлар фаолиятини самарали бошқаришда стратегик таҳлил, режалаштириш ва прогноз таъминлашга асосланган узоқ муддатли давлат сиёсати Концепциясини ишлаб чиқиш вазифаси юклатилади.

Бунда давлат бошқаруви идораларида стратегик таҳлил ва прогнозлаштириш тузилмаларини ташкил этиш лозим.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурда алоҳида Эксперт кенгаши ташкил этилиб, унга хорижий мамлакатларнинг нуфузли олимлари ва амалиётчилари жалб қилиниши лозим.

Тўртинчидан, маҳаллий ҳокимият органларининг ваколат ва масъулиятини қайта кўриб чиқишимиз, уларнинг мустақиллигини янада оширишимиз лозим.

Худудларни ривожлантиришга оид масалаларни ҳал этишда аксарият ҳокимларда масъулиятни ўз зиммасига олиб, мустақил қарор қабул қилиш ва ташаббускорлик етишмаяпти.

Маълумки, 2018 йилда Тошкент шаҳрида эксперимент тариқасида давлат бошқарувининг янги тартиби жорий этилиб, шаҳар ҳоки-

ми ва туман ҳокимларига молия, иқтисодиёт, инвестиция, қурилиш, уй-жой ва коммунал хизмат соҳалари раҳбарларини тайинлаш ваколати берилди.

Натижада 30 дан ортиқ комиссия ва кенгашлар тугатилиб, уларнинг ваколатлари тегишли ҳудудий органларга берилди. Самарасиз ишлаётган 12 та давлат унитар корхонаси тугатилди.

Давлат бюджетига тушадиган маблағларнинг бир қисмини маҳаллий бюджетлар ихтиёрида қолдириш тартиби ўрнатилгани туфайли Тошкентда солиқ тушуми прогноза нисбатан 2 триллион сўмга кўпайди.

Давлат бошқаруви соҳасида ижобий натижа бераётган ана шу экспериментни энди бошқа худудларда ҳам жорий этишимиз зарур.

Келгусида ҳокимнинг айна вақтда халқ депутатлари Кенгаши раиси сифатида фаолият кўрсатишига доир тартиб бекор қилиниши лозим.

Олий Мажлис палаталари раҳбарларига (Н.Йўлдошев, Н.Исмомлов) 2019 йил давомида ушбу масалаларни парламентда атрофлича муҳокама қилиб, амалий чоралар дастурини қабул қилиш тавсия этилади.

Келгуси йили мамлакатимизда Олий Мажлис ва маҳаллий кенгашларга навбатдаги сайлов ўтказилади.

Юртимизнинг иқтимоий-сиёсий ҳаётида гоёт муҳим аҳамиятга эга бўлган ушбу сиёсий жараёни миллий қонунчилигимиз ва халқаро стандартлар асосида юқори савияда ўтказиш учун ҳар томонлама тайёргарлик ишларини бошлашимиз зарур.

Бешинчидан, халқ билан узлуксиз мулоқот ва инсон манфаатлари учун хизмат қилиш, барча даражадаги раҳбарлар учун нафақат мажбурият, балки ҳаётий тамойилга айланиши шарт.

Аҳоли билан тўғридан-тўғри ва очик мулоқотлар ташкил этиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси Президентига мурожаат қилиш ҳуқуқини рўёбга чиқариш учун шароит яратиш янги йилда ҳам фаолиятимизнинг муҳим ва ажралмас қисми бўлиб қолади.

Хўрматли сенатор ва депутатлар!

Сизларга маълумки, юртимизда сўнгги йилларда қонун устуворлигини таъминлаш ва суд ҳуқуқ соҳасини такомиллаштириш бўйича кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Бу ўзгаришлар инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш, одил судловга эришиш, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган.

Мен бу масалага Конституция қунига бағишланган анжуманда атрофлича тўхталиб ўтганим учун бу ҳақда батафсил гапирмоқчи эмасман.

Фақат мазкур соҳада олдимизда турган асосий устувор вазифаларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Биринчидан, суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш мақсадида судьяликка номзодларни танлаш ва тайинлаш тизимини янада такомиллаштириш лозим.

Судьялар корпусини шакллантириш тизимини суд ҳокимиятининг мустақиллиги принципига тўлиқ мослаштириш, бу жараёнда кенг жамоатчилик иштирокини таъминлаш зарур.

Бунинг учун туман, шаҳар ва вилоят суди судьяларини танлаш ва тайинлаш вазифасини Судьялар олий кенгаши тўлиқ ўз зиммасига олиши мақсада мувофиқдир. Бу борада жамоатчилик фикри ва судьяларнинг улар олдида ҳисобот бериш масаласи ўз ифодасини топиши зарур.

Иккинчидан, халқимиз тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш, жиноятчиликни барвақт олдини олиш ишларини янги босқичга кўтариш талаб этилади.

Жорий йилда ушбу йўналишда кўпгина ишлар қилинди.

Жумладан, соҳа ҳодимлари учун муносиб меҳнат ва турмуш шароитларини яратиш мақсадида профилактика инспекторлари учун 6 ярим мингдан зиёд хизмат уйлари, 1 минг 100 та шахсий уй-жой, 7 мингта шахсий автомобил берилди.

Шу билан бирга, Миллий гвардия ҳодимлари учун ҳам 1 минг 800 та уй-жой қурилади.

2018 йилда 3 минг 205 та маҳаллада биронта ҳам жиноят содир этилмагани ҳам шу ишларимиз натижаси, десак, тўғри бўлади.

Лекин хотиржамликка берилишга ҳали эрта.

Одамлар тинч яшаши учун бутун мамлакатимизда жиноятдан холи муҳит яратишимиз шарт.

Биз Ички ишлар вазирлиги тизимида ваколат ва функцияларни қуйи бўғинга тушириб, уни чинакам халқчил тизимга айлантиришимиз зарур.

Бу борада илмий ёндашув ва илгор ахборот-коммуникация технологияларини жадал жорий этамиз.

Ҳар бир жиноят ёки ҳуқуқбузарликнинг барвақт олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича ҳар қайси худуд ўз тажрибасини яратиши керак.

Бу борадаги ишлар самарасини ошириш

учун ички ишлар вазири, Миллий гвардия қўмондонидан ва Бош прокурор республика худудларига шахсан масъул этиб белгиланади.

Жиноятчиликка қарши курашда, биринчи навбатда, ижобий натижага эришган профилактика инспекторлари ва маҳалла фаолларини рағбатлантиришни кучайтириш зарур.

Вазифасини сидқидилдан бажарган ҳодимларга янги тузилган Махсус жамғарма ҳисобидан устама ҳақ тўланади ва уларнинг меҳнатлари қўшимча рағбатлантирилади.

Бугунги кунда номига фаолият кўрсатаётган “Маҳалла посбони” лавозимини тугатиш вақти келди.

Унинг ўрнига профилактика инспекторининг жамоат тартибини сақлаш бўйича ёрдамчиси лавозими жорий этилади.

Бу лавозимга жойларда малакали ҳуқуқшунос, масалага қонун нўқтаси назардан ёндашадиган фидойи кадрлар ишга олинади.

Биз қанчалик қийин бўлмасин, чекка-чекка худудларда ҳам “Жиноят ҳақиқати ва адолати” тамойилини албатта жорий этишимиз керак. Яъни, жиноят сўзсиз фош этилиши ва айбдор жазоланиши шарт.

Бу масалага фақат ҳуқуқ-тартибот органларининг вазифаси, деб қарамасдан, бутун жамятимиз биллашиб, қаттиқ кураш олиб бориши зарур.

Учинчидан, жиноят қонунчилигини янада такомиллаштириш ва либераллаштириш бўйича ишларни давом эттириш лозим.

Нега деганда, Жиноят ва Жиноят-процессуал кодекслари қарийб 25 йил олдин қабул қилинган. Ўтган даврда жамятдаги муносабатлар, одамларнинг яшаш тарзи, онги, дунёқараши ўзгарди.

Шу сабабли бу кодекслар бугунги давр талабларига жавоб бермай қолди.

Маълумки, қонунчиликда жазони оғирлаштириш ёки енгилаштиришга оид моддалар бор.

Лекин улар терговчи ёки судьянинг ихтиёрига, яъни, инсон омилига тўлиқ боғлиқ бўлиб қолмаслиги керак.

Акс ҳолда биз учун муқаддас бўлган адолат мезонини бузилади.

Шунинг учун жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини тубдан қайта кўриб чиқиш зарур.

Шу мақсадда Бош прокурор раҳбарлигидаги идоралараро комиссия 2019 йил 1 июлга қадар Жиноят ва Жиноят-процессуал кодексларининг янги лойиҳаларини тайёрлаш лозим.

Хўрматли йиғилиш қатнашчилари!

Мамлакатимизнинг конституциявий тузуми, суверенитети, ҳудудий яхлитлигини турли таҳдидлардан ҳимоя қилиш, тинчлик ва барқарорлиқни янада мустаҳкамлаш – барча ютуқларимизнинг бош гаровидир.

Бу борада қуйдаги вазифалар долзарб аҳамиятга эга.

Биринчидан, мамлакатимиз мудофаа қобилиятини, Қуролли Кучларнинг жанговар салоҳиятини ошириш, миллий мудофаа саноати комплексини шакллантириш, ҳар қандай хавф-хатарга қарши доимо шай турлишимиз лозим.

Мамлакат мудофаасини ҳарбий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича бошланган ислохотларни мантиқий якунига етказиш керак.

Мудофаа вазирлиги икки ой муддатда мудофаа саноати комплексига қирадиган корхоналарни ривожлантириш дастурини ишлаб чиқсин.

Яна бир муҳим масала. Замоनावий ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиб, давлатимиз чегара хавфсизлигини кучайтириш ва назорат сифатини ошириш лозим.

Қуролли Кучларимизда жанговар руҳни юксалтириш, аскар ва офицерларимизни жисмоний ва маънавий жиҳатдан баркамол этиб тарбиялашга эътиборни янада кучайтиришимиз керак.

Фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва бартараф этиш тизимини ҳар томонлама такомиллаштириш муҳим вазифаларимиздан бири бўлиши лозим.

Иккинчидан, экологик хавфсизлик, сув ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш эътиборимиз марказида туриши зарур.

Сув ҳўжалиги вазирлиги 2019 йил давомида минтақадаги давлатлар экспертлари билан биргаликда Марказий Осиёда сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича тақлифларни ишлаб чиқиши лозим.

Ҳозирги вақтда Орол фожиаси туфайли 5,5 миллион гектардан ортиқ майдонда Оролқум саҳроси пайдо бўлди.

Ҳар йили 100 миллион тонна қум ва туз ҳавога кўтарилмоқда. Бу эса Орол ҳалокати глобал муаммо эканини яна бир бор исботламоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг **Оролбўйи минтақаси учун Инсон хавфсизлиги бўйича кўп томонлама шериклик асосида “Траст фонди”**нинг тузилиши ўзбек дипломатиясининг катта ютуғи бўлди.

Биз Ўзбекистон ташаббусини қўллаб-қувватлагани учун Бирлашган Миллатлар Таш-

килоти Бош котиби жаноб Антониу Гутерриш ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти институтларидан, ҳамкор давлатлардан миннатдоримиз.

Биз Орол денгизининг сувсиз қолган худудиди яшил ўрмонлар барпо этишга алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Агар мустақиллик йилларида Ўзбекистон бўйича 1 миллион 220 минг гектарга яқин ўрмонзор яратилган бўлса, шундан 400 минг гектардан ортиғи айнан Оролбўйи худудиди барпо этилган.

Бу масалада қабул қилинаётган махсус дастурга кўра, Орол денгизининг сувсиз худудиди келгуси йилда яна 500 минг гектар ўрмонзор барпо этилади.

Аҳолининг ҳаёт шароитини яхшилаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси шаҳар ва қишлоқларида янги қурилишлар амалга оширилади.

Хусусан, Мўйноқ туманида барча зарур инфратузилмаларга эга бўлган замонавий шаҳарча бунёд этилади.

Учинчидан, очиклик, аъсоар тенг ва манфаатли ҳамкорликка асосланган ташки сиёсат соҳасидаги фаолиятимизни давом эттириш ва унинг самарадорлигини янада ошириш чораларини кўришимиз зарур.

Сиёсий-иқтисодий муносабатлар доирасини кенгайтириш учун чет давлатларда Ўзбекистоннинг янги ваколатхоналарини очиш, ҳодимлар сонини кўпайтириш керак.

Халқаро майдонда мамлакатимиз сиёсий-иқтисодий манфаатларини илгари суриш учун давлатимизнинг ташқи иқтисодий ва сиёсий фаолиятига доир қонунчилик базасини янада такомиллаштириш лозим.

Вазирлар Маҳкамаси ва Хавфсизлик кенгаши аппаратига ушбу масалага доир қонун лойиҳасини 1 апрелгача ишлаб чиқиш топширилади.

Биз келгуси йилда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар, биринчи навбатда, Россия Федерацияси билан, шунингдек, Хитой Халқ Республикаси, Америка Қўшма Штатлари, Европа Иттифоқи мамлакатлари, Корея Республикаси ва Япония билан муносабатларимизни янада, ривожлантиришга қаратилган фаол ташқи сиёсат олиб бoramиз.

Бизни ўзаро муштарак тарихий-маданий ва маънавий қадриятлар билан боғлаб келадиган мусулмон дунёси мамлакатлари билан ҳамкорлиқни бундан буён ҳам мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратамиз.

Айни шу мақсадлардан келиб чиққан ҳолда, биз хорижий шерикларимиз билан ўзаро манфаатли алоқаларни барча соҳаларда амалий мазмун билан янада бойитиш тарафдоримиз.

Биз ўз ташқи сиёсатимизда Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарор тараққиётни таъминлашга қаратилган аниқ ва равшан стратегия таянамиз.

Бу борада Ўзбекистон минтақадаги қўшни давлатлар билан, шунингдек, Туркия, Ҳиндистон, Покистон, Эрон билан амалий ва ўзаро манфаатли муносабатларни ривожлантириш

муҳим вазифа, деб билади.

Ушбу стратегияни амалга оширишда қўшни Афғонистон алоҳида ўрин эгаллайди.

Биз халқаро ҳамжамиятни Афғонистон ҳукумати раҳбарлигида тинчлик музокараларини бошлаш заруратини қўллаб-қувватлашга даъват этдик.

Шу муносабат билан, 2018 йилнинг март

ойида Афғонистон бўйича ўтказилган юқори даражадаги Тошкент конференцияси замонавий Афғонистон тарихида халқаро миқёсдаги энг қамровли анжуман бўлганини таъкидлаш лозим.

Конференция якуни бўйича қабул қилинган, унинг барча қатнашчиларининг яқдил позицияси ифода этилган “Тошкент декларацияси” Афғонистонда тинчлик ўрнатиш бўйича ўзига хос Дастур бўлди.

Айнан ушбу конференциядан сўнгра Афғонистондаги барча сиёсий қучлар, жумладан, “Толибон” ҳаракати иштирокида музокаралар жараёнини бошлашга қаратилган халқаро ҳаракатлар янада фаоллашди.

Ўзбекистон Афғонистон раҳбарияти ва мамлакатнинг етакчи сиёсий қучлари, жумладан, “Толибон” ҳаракати вакиллари билан бир қатор муҳим музокаралар ўтказди.

Ушбу сиёсий қучлар афғон муаммосини ҳал қилишда Ўзбекистон самарали воситачи бўла олиши мумкинлигини эътироф этдилар.

Маълумки, Афғонистондаги вазиятни барқарор этишнинг муҳим шарти – мамлакатни иқтисодий жиҳатдан тиклашдан иборат.

Бу борада биз Афғонистонда транспорт ва логистика, энергетика, савдо ва таълим соҳаларида йирик қўшма лойиҳаларни амалга оширишга киришдик.

Ўзбекистон томонидан қурилаётган Сурхон – Пули Хумри электр узатиш линияси, Термиз шаҳрида афғон фуқароларини ўқитиш учун очилган Таълим маркази, божхона терминалига ҳам эга бўлган “Термиз-каро” логистика маркази, Мозори Шариф – Ҳирот ва Мозори Шариф – Кобул – Пешавор темир йўл линияси лойиҳалари ишлаб чиқилаётган

ни шундан далолат беради.

Ўзбекистон афғон муаммосини ечиш учун бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам кўрсатади.

Биз учун энг муҳим пировард натижа – Афғонистонда тинчлик музокараларини бошлаш ва миллий ярашувга эришишдан иборат.

Хўрматли Миллатлар!

Ўзбекистон миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик соҳасида ўз анъаналарига доимо содиқ бўлиб, бу йўлдан ҳеч қачон оғишмасдан илгари боради.

Мамлакатимизда турли миллат ва диний конфессиялар вакиллари ўртасида ўзаро ҳурмат, дўстлик ва аҳиллик муҳитини мустаҳкамлашга биринчи даражали эътибор қаратилади.

Бу – бизнинг энг катта бойлигимиз, ва уни кўз қорачиқдек асраб-авайлаш барчамизнинг бурчимиздир.

Хабарингиз бор, яқинда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг ялпи мажлиси томонидан муҳим бир ҳужжат – “**Матрифат ва диний бағрикенглик**” резолюцияси қабул қилинди.

Ушбу резолюцияни қабул қилиш ташаббуси 2017 йил сентябрь ойида Бош Ассамблеянинг 72-сессиясида Ўз

(Боши 1-саҳифада)

Жумладан, суд ҳокимияти мустақиллигини таъминлаш мақсадида судьяликка номзодларни танлаш ва тайинлаш тизимини янада такомиллаштириш, ягона суд амалиётини йўлга қўйиш, айрим тоифадаги оғир жиноятларнинг Олий суд судьялари томонидан қўриладиган ягона суд амалиётини шакллантириш лозимлигини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари ҳуқуқбузарликка қарши кураш бўйича ҳар қайси ҳудуд ўз таърибасини яратishi кераклигини қайд этди. Тизимда эски ва самарасиз бошқарув усулидан воз кечиш, "Маҳалла посбони" лавозимини тутатиш, унинг ўрнига профил-лактика инспекторининг ҳуқуқий масалалар бўйича ўринбосари лавозимини жорий этиш тақлифини илгари сурди.

Давлатимиз раҳбари жиноят қонунчилигини янада такомиллаштириш ва либераллаштириш бўйича ишларни давом эттириш зарурлигини қайд этди. Турғи-да, ахир ўзингиз ўйланг, Жиноят ва Жиноят процессуал кодекслари қарийб 25 йил олдин қабул қилинган. Уларни бугунги замон талабларига мослаштириш керак.

Азиз АБДУХАКИМОВ, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари:

— Президентимизнинг Олий Мажлисида Мурожаатномаси 2019 йилда ҳаётнинг барча жабҳаларини ислоҳ қилишга қаратилган фаолиятимиз йўналишларини белгилаб бергани билан аҳамиятли бўлди. Унда соҳалар кесимида бажарилиши керак бўлган устувор вазифаларнинг аниқ кўрсаткичлари акс этган.

Бугун мамлакатимизда фаол инвестиция сиёсати юритилмоқда. Аммо бу ижтимоий соҳанинг иккинчи даражага тушишини аниқлашмайди. Мурожаатномада мамлакатимизда иқтисодий юксалишни таъминлаш орқали ижтимоий соҳани тараққий эттириш устувор вазифа бўлиб қолиши алоҳида қайд этилди.

Давлатимиз раҳбари туризмнинг кўпинча қадимий шаҳарларимиз, тарихий-маданий ёдгорликларимиз доирасида чекланиб қолаётганини таъкидлади. Тиббиёт туризми, зиёрат туризми ва экотуризмни ривожлантириш борасида барча имкониятлар ишга солинмапти.

Шу боис, Мурожаатномада сайёҳликни ривожлантириш учун барча вазирилик ва идоралар имкониятларини сафарбар этиш зарурлиги қайд этилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига 2019-2025 йилларда Туризмни ривожлантириш миллий концепциясини ишлаб чиқиш ва ижросини таъминлаш вазифаси топширилди.

Шерзод ШЕРМАТОВ, Ўзбекистон Республикаси ҳалқ таълими вазирининг ўринбосари:

— Президентимиз эътиборимизни илм-фан соҳасига алоҳида ғамхўрлик қўрсатилган давлатларда ривожланишининг юқори суръатлари кузатилаётганига қаратди. Биз, соҳа ҳодимлари инсон капиталига эътиборни қўйишнинг, ёшларимизнинг салоҳиятини рўйбга чиқариш учун барча имкониятларни сафарбар этишимиз зарур.

Мурожаатномада қиёсий таҳлил келтирилиши билан бирга, мамлакатимизда умумий ўрта таълим тизимини бугунги кун талаблари асосида ташкил этиш бўйича вазифалар ҳам кўрсатилди. Шундан келиб чиқиб айтишим мумкин, 2019 йилда мамлакатимизда таълим сифатини баҳолашга доир халқаро изланишларни, ёшларнинг ихкоркорлик қobiliятини қўллаб-қувватлаш, хусусий мактаблар ташкил этиш, давлат-хусусий шериклик имкониятларидан фойдаланишга кенг ўрин берилди.

Ўз навбатида, ёшларнинг таълим олиш имкониятларини кенгайтириш, таълим дастурлари ва ўқитиш услубларини халқаро стандартларга яқинлаштириш ҳам кун тартибидagi асосий вазифамиз бўлиб қолади. Бир сўз билан айтганда, фаолиятимизни "Таълимга киритилган инвестиция" — келажак киритилган сармоядир! таъминли асосида ташкил этишимиз.

Илҳом АБДУЛЛАЕВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Инновация ривожланиш, ахборот сиёсати ва ахборот технологиялари масалалари кўмитаси раиси:

— Президент Шавкат Мирзиёев Олий Мажлисга Мурожаатномасида давлат ва жамият қурилишининг турли соҳаларида самарали натижаларга эришиш учун илгор замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш зарурлигига ҳам эътибор қаратди. Рақамли иқтисодиётнинг миллий стратегиясини ишлаб чиқиш ва 2020-2030 йилларга мўлжалланган "Рақамли Ўзбекистон" ривожланиш дастурини қабул қилишни тақдир этди.

Агрипина ШИН, Ўзбекистон Республикаси мактабгача таълим вазирининг ўринбосари:

— Президентимиз биз, соҳа мутахассислари олдида болаларни мактабгача таълим билан қамраб олиш даражасини узуксиз ошириш вазифасини қўйди. Бу, аввало, замонавий ижтимоий-ҳаммабоп мактабгача таълим муассасаларини ташкил этишни давом эттириш, давлат-хусусий шериклик имкониятларидан кенг фойдаланиш ҳисобига амалга оширилади.

Мактабгача таълим муассасаларидаги таълим-тарбия жараёнида жажон амалиётида кенг қўлланиладиган замонавий таълим дастурлари ва технологияларини жорий этишга қаратилган ишларни давом эттирамиз.

Шуни таъкидлашни истардимки, мактабгача таълим муассасалари учун педагог кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш механизмларини тубдан такомиллаштиришда олдимизга қўйган долзарб

МУРОЖААТНОМА: МАМЛАКАТ РИВОЖИДАГИ ИСТИҚБОЛЛИ ВАЗИФАЛАР

вазифаларини 2019 йилда ҳам изчиллик билан давом эттирамиз.

Азизбек ИКРОМОВ, Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири ўринбосари:

— Ўзбекистон Республикаси Президентини, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондонини Шавкат Мирзиёев Мурожаатномада мамлакатимиз Қуролли Кучлари тизимида олиб борилган ишларга алоҳида тўхтади. Бу ўринда ташқи сиёсатимизнинг мослашувчанлик ва очкиклик принципларига, қўшни давлатлар билан дўстона ва амалий муносабатларни ривожлантиришдек устувор тамойилларга таянган ҳолда, мамлакатимиз Мудофаа доктринасининг сифат жиҳатидан янгиланганини алоҳида қайд этиш жоиз.

Шунингдек, Президентимизнинг алоҳида қарорига кўра илк бор ҳарбий-маъмурий секторлар фаолияти йўлга қўйилди. Соҳага ихтисослашган корхоналарни бирлаштирадиган Мудофаа саноати давлат кўмитаси ташкил этилди.

Мурожаатномада бу борадаги ишларни янада чуқурлаштириш, жумладан, мудофаа саноати ва ҳарбий таълимни ривожлантириш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Маънавий-маърифий йўналишдаги ишларни амалий мазмун билан бойитиш кераклиги қайд этилди.

Шуни алоҳида эътироф этаман — Мурожаатномада белгиланган вазифаларнинг сифатли амалга оширилиши Қуролли Кучлар тизимини модернизация қилиш, ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш орқали қўшниларни бошқариш тизимини такомиллаштиришга хизмат қилади.

Светлана ОРТИҚОВА, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўринбосари:

— Мурожаатноманинг бир-икки жиҳати тўхталиб ўтмоқчиман. Биринчидан, кадрлар сиёсати ҳали шакллангани йўқ. Кадрлар салоҳияти талаб даражасида эмас. Етук мутахассислар етишмапти. Ушбу масала устидан сиз бу ишларимиз керак. Президентимиз ҳам бу бўйича аниқ вазифалар берди. Бу борадаги муаммоларни ҳал этиш учун, аввало, давлат хизматчилари фаолиятини ҳолисона баҳолаш бўйича самарали тизим жорий этиш зарур. Яна бир жиҳат — бизда вазирилик ва идоралар фақат жорий масалаларни ҳал этиш билан банд. Лекин эртага, истиқболда қандай вазифалар долзарбланишини прогноз қилишдан тизим йўқ. Бизда шундай тақдирлар, экспертлар борми? Йўқ, афсуски. Президентимиз ушбу масалани ечиш бўйича аниқ тақдир берди. Яъни, Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузурида алоҳида Эксперт кенгаши ташкил этиш, унга хорижий мамлакатларнинг нуфузли олимлари ва амалиётчиларини жалб қилиш белгиланди. Маҳаллий экспертлар ҳам бу кенгашга қўшилиди, албатта.

Есемурат КАНЬЯЗОВ, Ўзбекистон Республикаси адлия вазири ўринбосари:

— Мурожаатномада ижро ҳокимияти тизимини ислоҳ қилиш, унинг фаолиятини оптималлаштириш масаласига эътибор қаратилди. Утган йили Ўзбекистонда Маъмурий-ислохотлар концепцияси қабул қилинган эди. Бу ҳам ижро ҳокимияти билан фуқаролар ўртасидаги муносабатларни белгилаб берадиган асосий ҳужжат бўлди. Унда яқин келажакдаги вазифалар белгиланган.

Мурожаатномада қўйилган вазифалардан яна бири бир-бирининг фаолиятини тақорлайдиган, ортқиқа давлат функцияларини баҳарадиган органлар фаолияти ва ўрнини қўриб чиқиш, ортқиқа бўғинларни қисқартириш масаласи бўлди. Вазирлар Маҳкамаси ва унинг таркибидagi идоралар фаолиятини танқидий қўриб чиқиш, ижро ҳокимиятининг барча даражадаги раҳбарлари ишга ҳолисона баҳо бериш вақти келди, деб таъкидлади Президентимиз.

Яна бир асосий масала давлатнинг иқтисодиётидаги ролини қамтитириш ҳисобланади. Яъни, бу ерда кўпроқ хусусий сектор ривожланишига имконият яратиш лозим. Шунингдек, давлат томонидан "ақли" бошқариш тизимини жорий қилиш, давлатнинг айрим функцияларини хусусий секторга бериш, давлат-хусусий шериклиги ривожлантириш масалалари эътибор марказида бўлди. Уйлайманки, бу борада

барча масъуллар ўзларига аниқ мақсад ва вазифаларни белгилаб олди.

Алишер САЪДУЛЛАЕВ, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаши раиси биринчи ўринбосари:

— Президентимизнинг Мурожаатномасида ёшлар билан ишлаш устувор вазифалардан экани таъкидланди. Ёшларнинг бандлигини таъминлаш, уларнинг тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Бу борада Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ҳам ўз олдига аниқ мақсад ва вазифаларни белгилаб олди. 2019 йилда "Yoshlar — kelajagimiz" жамғармаси томонидан ёш тадбиркорларга ажратилаётган маблағларни қўлайтириш шу мақсадлардан биридир.

Иброҳим АБДУРАХМОНОВ, Ўзбекистон Республикаси инновация ривожланиш вазирининг ўринбосари:

— Мурожаатномадаги топшириқлар, қўйилган устувор вазифаларни ўтаётган йилдаги ишларнинг мантикий давомини сифатида қўриш мумкин. Келаси йилга "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили" деб ном берилишида жуда катта маъно бор. Сабаби инвестицияларсиз ҳеч қачон инновация бўлмайди.

Президентимиз вазирлигимизга қарор топшириқлар берди. Энг муҳими барча кучимизни, билимимизни инсон капиталини ривожлантиришга сарфлашимиз керак. Чунки инсон капиталини қўлайтиришга эътибор берсак, биз жонлар аренасидан мустаҳкам ўрин эгаллаймиз. Бу нима дегани? Бу — қўйи бўғинлар, яъни, мактабгача таълим, мактаб, олий таълим, керак бўлса илмий фаолиятимизга янги қарашлар, янги қарашларни киритишимиз керак.

Содиқ САФОВЕВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўринбосари:

— Шавкат Мирзиёевнинг Мурожаатномасини диққат билан тингладик. Ўтаётган йил мобайнида Ватанимиз равнақи йўлида қилинган ишлар ҳаммаимизга юксак гуруҳ уйғотди. Шу билан бирга, Президентимиз таъбири билан айтганда, ҳозир кўракка уриб мактабни даври эмас. Биз олдимизда турган ишлар ҳақида чуқур ўйлашимиз керак.

Ҳозирги даврда олдимизда турган масалалар қўриб малакани, чуқур билимни, янги қарашлар ва дунёқарашни талаб этади. Биринчи навбатда минтақамизда, Ўзбекистоннинг тевакар-атрофида тинчлик, барқарорлик ва халқаро ҳамкорлигини ривожлантириш учун муҳим бўлган муҳитни вужудга келтириш керак. Бу, албатта, ташқи сиёсий ва иқтисодий алоқалар билан боғлиқ бўлган фаолиятга бевосита дахлдор. Бу борада айрим жиҳатларга алоҳида эътибор қаратиш лозим.

Биринчиси, давлатимиз раҳбари БМТ Бош Ассамблеясида сўзга чиқиб, Оролбўйи минтақасида вужудга келган оғир экологик вазиятга бутун халқаро ҳамжамиятнинг эътиборини жалб этди. Бир йил ўтмасдан БМТ шафелигида кўп томонлама шериклик асосида Оролбўйи минтақаси учун траст фонди ташкил этилди.

Марказий Осиёда дўстлик ва ишонч муҳити яратилди. Ўзбекистон билан минтақанинг бошқа давлатлари ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқалар сезиларли даражада кенгайди. Хусусан, жорий йилнинг 9 ойи мобайнида қўшни давлатлар билан савдо айланмаси ўртача 50 фоизга ўсди.

Келаётган 2019 йил "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили" деб эълон қилинапти. Бу низоҳатда муҳим. Давлатимиз раҳбари айтганидек, бугунги кунда инвестициялар иқтисодиётнинг юртимиздаги асосий қўлини қўйди. Шу сабабли бугун дунёда инвестицияларни жалб этиш учун аёвсиз рақобат мавжуд. Бу рақобатда биз муваффақиятга эришишимиз учун нафақат шйору даъватлар, балки янги қарашлар, малакали мутахассислар, янги қарашлар керак.

Мурожаатномада экспортга йўналтирилган иқтисодиётни ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Бу кескин асосини. Бизда кўп йиллар мобайнида ўзғасан импорт ўрнини босиш сиёсати олиб бориларди. Лекин қисқа даврда катта ютуқларга эришган Жанубий Корея, Япония, Сингапур каби давлатларнинг муваффақияти айнан экспортга йўналтирилган иқтисодиётни ривожлантиргани билан белгиланади.

Суннатилла БЕКЕНОВ, Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат кўмитаси раисининг биринчи ўринбосари:

— Давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга Мурожаатномасини тингладик ва тегишли вазифаларни белгилаб олдик. 2019 йилнинг "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили" деб эълон қилиниши биринчи навбатда бизнинг фаолиятимизга дахлдор. Буни чуқур англаган ҳолда масъулият билан ишлашимиз, ўз олдимизга қўйилган вазифаларни сидқидилдан бажаришимиз талаб этилади. Ҳозирги кўра биладиган, халқнинг фаровон турмушини ўйлайдиган, барқарор иқтисодни ривожлантиришга эътибор қаратадиган раҳбар доимий равишда инвестиция ҳақида ўйлайди ва гапирди.

Толибжон МАДУМАРОВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Маҳаллий ҳокимият вакиллик органлари фаолиятини қўлайтиришга кўмаклашувчи комиссия раиси:

— Мурожаатномада давлат бошқарувидаги барча ислохотларга атрофича тўхталиб ўтилди.

Маълумки, 2018 йилда Тошкент шаҳрида эксперимент тариқасида давлат бошқарувининг янги тартиби жорий этилди. Шаҳар ва туман ҳокимларига ҳудуддаги ижро хизмат соҳалари раҳбарларини тайинлаш ваколати берилди. Бу амалиёт авваллари тизимда бўлмаган. Бу билан самарасиз фаолият олиб бораётган қўллаб комиссия ва кенгашлар тугатилиб, уларнинг ваколатлари тегишли ҳудуддаги соҳа органга берилди. Иккинчи натижа бораётган ушбу амалиётни энди бошқа жойларда ҳам жорий этишимиз зарур. Келгусида ҳокимнинг халқ депутатлари Кенгаши раиси сифатида фаолият кўрсатишга доир тартиб энди бекор қилинапти.

Раҳим ҲАКИМОВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Мудофаа ва ҳавфсизлик масалалари кўмитаси раиси:

— Президентимизнинг Мурожаатномасида мамлакатимизни янада қўлайтириш, тараққиётини таъминлашга қаратилди.

Сўнгги йилларда мамлакатимиз мудофаа тизимида кенг қамровли ўзгаришлар рўй берди. Миллий армиямизнинг жанговар тайёргарлик даражаси ошиб, ҳавфсизлигимизга раҳна соладиган ҳар қандай таҳдидларга қарши турадиган замонавий қўроқ-аслаҳа ва ҳарбий техника билан таъминланди.

Келгусида ҳарбий соҳадаги ислохотларни янада такомиллаштириш, армиямизнинг жанговар шайлигини ошириш ва мудофаа саноатини янада мустаҳкамлаш, чегаралар дахлсизлигини таъминлаш ишлари ривожлантирилади. Президентимизнинг Мурожаатномаси бу жараёнда муҳим дастуриламал вазифасини бажаради.

Баҳодир ЮСУПОВ, Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ҳўжалиги вазирининг ўринбосари:

— Давлатимиз раҳбари қишлоқ ҳўжалигини бошқариш тизимини ислоҳ қилиш, ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш борасидаги илгор технологияларини жорий этиш, озик-овқат ҳавфсизлигини таъминлашга муҳим аҳамият қаратди.

Соҳани давлат томонидан қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилаётгани бежиз эмас. Бу борада давлат фақат иккита амалий восита, яъни, маҳсулотни қоплатилиш хариш қилиш ва субсидия орқали иштирок этиш кераклигини аниқ тушунириб берди. Хусусан пачтачиликда қаттиқлар яратилиши икки йил олдин ҳатто тасаввуримизда ҳам йўқ эди. Бугун шу истиқболли тизим илк натижаларини бера бошлади. Бундан ташқари, сазавотчилик, боғдорчилик ва чорвачиликда ҳам кластерларни ривожлантириш масаласи олдимизда турибди.

Шунингдек, уруғчиликда селекция билан шуғулланидиган институтларнинг моддий-техник базасини яхшилаш ва давлат-хусусий шериклик асосида уруғчилик кластерларини ташкил қилиш бўйича аниқ кўрсатмалар берилди.

Адҳам ИКРОМОВ, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси раиси:

— Президентимиз бугун нафақат ўзбекистонликларга, балки бутун жаҳон ҳамжамиятига мамлакатимизни ривожлантириш

борасида олдимизга қўйилган мақсад ва вазифаларни баён этди. Жумладан, иқтисодиётимизда давлат улушини камайтириш бўйича олиб бораётган ишларни давом эттиришга эътибор қаратди. Давлат активларини бошқариш маркази фаолиятини тубдан такомиллаштириш, уни мустақил агентлик сифатида қайта ташкил этиш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига тегишли вазифалар топширилди.

Шерзод КУДБИЕВ, Ўзбекистон Республикаси қандлик ва меҳнат муносабатлари вазирининг ўринбосари:

— Ишсизликни камайтириш, одамларнинг даромадини ошириш ва уларга муносиб турмуш шароитини яратиш борасида бир қатор масалалар Президентимиз Мурожаатномасида ўз аксини топди.

Жумладан, фаол инвестицияларни жалб қилиш минглаб янги иш ўринларини ташкил қилишга ёрдам беради. Ижтимоий ривожлантириш масалалари, албатта, аҳоли бандлиги билан чамбарчас боғлиқ бўлиб, даромадлар ва турмуш даражаси ошишига олиб келади. Давлатимиз раҳбари 2019 йил учун бандликка кўмаклашувчи бўйича янги давлат дастурини ишлаб чиқиш вазифасини қўйди. Бу борада қасбга ўқитиш, уларга ҳуқуқий ва бошқа маслаҳатлар бериш тизимли йўлга қўйлади.

Мухаммет ЖУМАГАЛДИЕВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар масалалари кўмитаси раиси:

— Давлатимиз раҳбари Мурожаатномада иқтисодиётни ривожлантириш бўйича 2019 йилда амалга ошириш лозим бўлган долзарб масалаларни баён этди. Барча вазирилик ва идоралар олдида аниқ ва мақсадли вазифалар қўйди. Албатта, иқтисодиётни ривожлантиришда фаол инвестицияларни жалб қилиш муҳимдир. Шу сабабли инвестицион муҳитни яхшилаш, маҳаллий ва хорижий инвесторларга қўлай шароит яратиш зарур.

Президентимиз 2030 йилга қадар ижтимоий-иқтисодий ривожланиш концепциясини ишлаб чиқиб, халқаро экспертлар иштирокида муҳокама қилиш бўйича топшириқ берди. Бу вазифа тармоқ ва ҳудудларни ривожлантириш концепцияларига ҳам тегишлидир. Ана шу концепциялар асосида узоқ муддатли тараққиёт дастурлари ишлаб чиқилдиган бўлади.

Акмал САИДОВ, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази раҳбари:

— Президент Мурожаатномасида кўтарилган масалалар, илгари сурилган тақдир ва ташаббуслар Ўзбекистоннинг эртасини белгилаб берувчи гоилардан иборат.

Ортимизда миллий ғоясин, миллий ўзлигини англамасдан туриб, ватанпарварликсиз ҳеч қандай ислохотларни амалга ошириш мумкин эмаслиги белгиланди. Шунинг учун айтилаптики, миллий ғоя Ўзбекистондаги ислохотларнинг асоси бўлиб хизмат қилади.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон теле-радиокомпаниясини ҳузурида "Ўзбекистон тарихи" телеканалини очиб ташаббус билан чиқди. Зеро, тарихсиз буюк келажак бўлмайди. Тарихимизни жуда яхши билишимиз керак.

Шунингдек, давлатимиз раҳбари Ўзбекистон миллиятлараро тотувлик ва диний бағрикенглик соҳасида ўз анъаналарига доимо содиқ бўлиб, бу йўлдан ҳеч қачон оғимасдан илгари боришини қайд этди.

Зайниддин НИЗОМУЖАЕВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари кўмитаси раиси:

— Давлатимиз раҳбарининг Мурожаатномасида ижтимоий соҳага алоҳида эътибор қаратилди. Хусусан, соғлиқни сақлаш тизимида олиб бораётган ислохотларнинг давомийлигини таъминлаш, муаммоларни ҳал этишга уруғ берилди. Айниқса, бутун дунёни ташвишга солаётган онкологик касалликларни ривожлантириш бораётганини ҳисобга олиб, айни йўналишда фаолият олиб бораётган мутахассисларнинг хорижда малакасини ошириш, шу йўналишда аҳолига хизмат кўрсатаётган тиббиёт муассасаларини замонавий жиҳозлар билан таъминлашга эътибор қаратилди.

Шунингдек, хотин-қизларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш масаласидаги ишлар ҳам тақдир қилинди. Давлатимиз раҳбари хотин-қизлар ва ёшларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада қўлайтириш лозимлигини қайд этди. Бу борада яқунга етётган шу йилда қўрилган қатор амалий чораларга қарамадан, 13 мингдан зиёд аёлнинг ижтимоий аҳоли мураккаб, эътиборга муҳтожлигини айтиш жоиз. Уларнинг бандлиги ҳали-ҳануз таъминланмаган. Бу борада ана шундай аёлларни иш билан таъминлашга қаратилган махсус дастур ишлаб чиқиш, уни амалга ошириш белгилаб берилди.

Баҳодир ЮСУПАНИЕВ, Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари:

— Президентимизнинг Мурожаатномасида 2019 йилга оид вазифалар белгиланган. Инвестицияларнинг фаол жалб этас, иқтисодиётимизни ривожлантириш. Иқтисодиёт ривожланса ижтимоий соҳага эътибор кучаяди, маблағ сарфлашда муаммолар бўлмайди. Шу жараёнда энг катта эътибор соғлиқни сақлаш тизимига қаратилади. Генофондимизни асраш, ҳалқимиз саломатлигини мустаҳкамлаш биз учун ҳаётли муҳим масаладир. Тиббиёт тизимини такомиллаштириш, соҳага илгор илм-фан ютуқларини жорий этиш, жамиятда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, кадрлар тайёрлаш, малакасини ошириш борасида жиддий ишларимиз зарур.

Ҳалқимизга хос азалий анъаналардан бири — ногиронлиги бўлган шахслар, боқувчисини йўқотганлар, ёлғиз кексалар, умуман, кўмакка муҳтож қатламларни қўллаб-қувватлашда эзгу амалларимиз яна давом этади. Бу устувор вазифаларимиздан бўлиб қолаверди. Давлатимиз раҳбари айтганидек: "Иқтисодий ривожланиш ва ижтимоий ҳўмон бир-биридан ажралмас тушуналар бўлиб, уларни айри ҳолда тасаввур қилиб бўлмайди."

Иномжон МАЖИДОВ, Ўзбеки



Сув хўжалиги вазирлиги тизимидаги

«ЎЗСУВҚУРИЛИШТАЪМИНОТ»

республика бирлашмаси жамоаси

юртдошларимизни, шў жўмладан, сув хўжалиги тизимида астойдил меҳнат қилаётган соҳа фидойиларини кириб келаётган 2019 йил билан мўборакбод этади.

Мухтарам Президентимиз

таклифига биноан

мамлакатимизда

ФАОЛ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

ВА ИЖТИМОЙ

РИВОЖЛАНИШ ЙИЛИ

деб эълон қилинган ушбу йил барчангизга чексиз қувончу шодликлар, рўзгорингизга қут-брака олиб келсин!

2019

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР УНИВЕРСИТЕТИ ЖАМОАСИ

Ватандошларимизни, шў жўмладан, барчамиз учун қадрли, ардоқли устозларни, маърифат жонкуярларини Янги йил байрами билан самимий мўборакбод этади.

Келаётган
2019 йил
барчамиз учун
баракали йил
бўлсин!

ХАЛҚ БАНКИ

Акциядорлик тижорат
Халқ банки жамоаси
Янги 2019 йил билан
барча юртдошларимизни
мўборакбод этади!

Шў фурсатдан фойдаланиб
Халқ банки қўлай ва даромадли бўлган



муддатли омонат турини
таклиф этади!

Шартлари:

фоизи – йиллик 20%;

муддати – 6 ой;

минимал миқдори:

100 000 сўм.

Омонатга маблағлар нақд ва пластик
карталар орқали қабул қилинади.
ҳисобланган фоизлар эса Сиз истаган усулда
ойма-ой тўлаб берилади.
Унутманг, Халқ банкидаги маблағингиз ишончли
сақланиши давлат томонидан кафолатланади.

Қўшимча маълумотларни банкнинг ҳудудий
филиалларидан олишингиз мўмкин.

100096, Toshkent sh.,
Qatortol ko'chasi, 46

+998 71 200-00-55
@xalqbanki

www.xb.uz
info@xb.uz

Хизматлар лицензияланган.



Қадрли Ватандошлар!
Мана шундай фойдали, шўқўхди
гамларга Сизларни Янги – Фаол
инвестициялар ва ижтимоий
ривожланиш йили муносабати билан
мўборакбод этаётганимиздан
беҳад бахтиёрмиз!

Кириб келаётган йилда ҳам юртимизда
тинчлик-тотувлик ўз ҳўкмини ўтказсин,
Ватанимиз янада юксалсин, халқимиз
бундан-да фаровонликка эришсин!
Нияти пок, бағрикенг, аҳил-иноқ элимизга
доимо саодат ёр бўлсин!

«Ўзшаробсаноат» АЖ тизимидаги «ШОҲРУД»

акциядорлик жамияти жамоаси



Айём шўқўхди йил бўли ҳамфозитиниз бўлсин, АЗИЗЛАР!

QISHLOQ HAYOTI

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳамаси
Агротехнология
таркибиди ҳамда шў тармоқда
даҳлдор вазирлик ва идоралар.

Бош мўҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Баҳодир ЮСУПОВ, Шавкат ҲАМРОЕВ, Бақридин ЗАРИПОВ,
Шўҳрат ТЕШАЕВ, Мўхаммаджон ТОШБОЛТАЕВ, Абдурашўл АБДУЛЛАЕВ, Саидкамол ХОДЖАЕВ,
Ботир СУЛАЙМОНОВ, Маҳмуд ТОИР, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош мўҳаррир ўринбосари),
Раимқўл СУЯРОВ (Бош мўҳаррир ўринбосари), Сўҳроб ЗИЕДУЛЛАЕВ (Масъул котиб).

Телефонлар: Қабулхона – 236-26-50, Котибият – 236-26-47,
Аграр масалалар бўлими – 233-76-78, Маънавият ва маърифат бўлими – 236-26-35,
Ижтимоий-сиёсий ва ҳўқуқий масалалар бўлими – 236-26-49,
Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 233-76-78, Факс – 233-44-43, 233-09-93.

Реклама ва эълонлар: 236-26-50, 233-28-04.
web sayt: www.qishloqhayoti.uz e-mail: info@qishloqhayoti.uz

Хўдудлардаги мўҳбирлар:

Қорақалпоғистон Республикаси – (+99899) 592-62-04

Вилоятлар:

Андижон – (+99899) 630-73-03;
Бўхоро – (+99891) 401-29-59;
Ҳўзизах – (+99893) 940-10-78;
Навоий – (+99891) 332-50-99;
Наманган – (+99893) 948-53-86;
Фарғона – (+99890) 407-76-03;
Самарқанд – (+99893) 994-57-08;
Сирдарё – (+99894) 168-23-60;
Сўрхондарё – (+99890) 520-20-05;
Тошкент – (+99890) 976-39-58;
Хоразм – (+99897) 790-47-61;
Қашқадарё – (+99897) 290-28-88.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан
2009 йил 13 февралда
№ 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Бўюртма Г-1213, ҳажми 3 босма табоқ,
Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Манзилими: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Газета таҳририятининг ўзида компьютерда терилди ва
дизайнер Маркс ЮСУПОВ томонидан саҳифаланди.

10 705 нўсхада чоп этилди.
НАШР ИНДЕКСИ – 144
Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 03.40

ISSN 2010-7021



Навбатчи мўҳаррир:
А. ҲАҚБЕРДИЕВ